

Ο ΝΕΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΣΤΑ ΕΛ-ΤΑ

*(τ. ΤΑΠ-ΟΤΕ και Ειδικά Ταμεία ΔΕΚΟ)
με όλες τις τελευταίες διατάξεις
των ν.4336/2015 και ν.4387/2016*

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Συναδέλφισσες – Συνάδελφοι

Διανύουμε μια παρατεταμένη περίοδο όπου η συλλογική δράση είναι ζητούμενο για την κοινωνία μας.

Για τους εργαζόμενους, ο συντονισμένος αγώνας μέσα από ισχυρά και ανεξάρτητα συνδικάτα είναι μονόδρομος και δίνει προοπτική ενώ διασφαλίζει καλύτερα τα συμφέροντά τους μέσω της διεκδίκησης και της σωστής εφαρμογής της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας.

Η γνώση είναι δύναμη και επίσης ένα συστατικό στοιχείο της συλλογικής δράσης που μας εξοπλίζει ώστε να γνωρίζουμε τα δικαιώματά μας και να αντισταθούμε στην όποια προσπάθεια αλλοίωσής τους αλλά μας δίνει και τη δυνατότητα να συμμετάσχουμε ενεργά στις αποφάσεις που μας αφορούν και θα διαμορφώνουν τις διεκδικήσεις μας στο μέλλον.

Για τους εργαζόμενους, τα θέματα του Εργασιακού περιβάλλοντος, της Ασφάλισης, της υγείας και περίθαλψης, της πρόνοιας, των μισθών και των συντάξεων, είναι καθημερινού ενδιαφέροντος και υψίστης σημασίας γιατί αποτελούν τους κύριους παράγοντες που επηρεάζουν την ποιότητα ζωής και το μέλλον τους.

Τα προβλήματα αυτά επιτείνονται στην υπάρχουσα οικονομική και Κοινωνική συγκυρία από τις ασφυκτικές συνθήκες που βιώνουμε ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια (**εποχή των μνημονίων**), της επιτήρησης της χώρας, του ελέγχου των δημοσιονομικών της δεικτών και μεγεθών και από την συνεχιζόμενη σκληρή γραμμή των «δανειστών» για ακόμα μεγαλύτερη συμπίεση των Κοινωνικών δικαιωμάτων κυρίως και των οικονομικών αναγκών.

Ένα μεγάλο πρόβλημα, λόγω των αλληπάλληλων βίαιων νομοθετικών παρεμβάσεων, προκύπτει στο ζήτημα του Ασφαλιστικού που μεγαλώνει πολλές φορές και από την αδυναμία της πολιτείας να παρέχει άμεση πληροφόρηση.

Οι δαιδαλώδεις διαδρομές που ακολουθούν οι διατάξεις γενικά στο ασφαλιστικό, η ασάφεια, η πολυπλοκότητα, η πολυνομία, οι συχνές ανατροπές κ.λ.π., δημιουργούν ερωτήματα, ανασφάλεια αλήθ και πανικό πολλής φορές στους εργαζόμενους πέρα από το οικονομικό και Κοινωνικό κόστος.

Για την Ομοσπονδία μας (Π.Ο.Σ.Τ.), όχι μόνο λόγω της ανάγκης πληροφόρησης των συναδέλφων εργαζόμενων στα ΕΛ-ΤΑ αλήθ κυρίως από ευαισθησία στα κρίσιμα θέματα της Κοινωνικής Ασφάλισης, έχουμε ως προτεραιότητα την έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωσή σας τα τελευταία χρόνια.

Συνεχίζουμε την προσπάθεια αυτή με τη λειτουργία της Γραμματείας Τεκμηρίωσης εργασιακών και ασφαλιστικών ζητημάτων που καθιερώσαμε εδώ και αρκετό καιρό πλέον, επιδιώκοντας να φέρουμε τους εργαζόμενους πιο κοντά στα συνδικάτα με το έργο μας, και με τρόπο απλή και κατανοητό να τους εξηγήσουμε με γνώσεις και πληροφόρηση παραθέτοντας τα βασικά εργασιακά και ασφαλιστικά τους δικαιώματα.

Ο νέος Οδηγός Ασφαλισμένου με ειδική έκδοση, είναι σε συνέχεια των προηγούμενων των τελευταίων ετών, ανάλογα με τις νομοθετικές παρεμβάσεις παράλληλα με τη λειτουργία της ηλεκτρονικής μας δ/σης για το θέμα αυτό όπου οι συνάδελφοι εργαζόμενοι στα ΕΛ-ΤΑ ενημερώνονται επαρκώς.

Έτσι και στην ηλεκτρονική μας δ/ση postnet.gr στη ενότητα Ασφαλιστικό, Συνταξιοδοτικό κυρίως, έχετε συνεχή πληροφόρηση για όλα τα ζητήματα της Κοινωνικής Ασφάλισης με επιμέλεια του Χρήστου Κόλια.

Εκεί μπορείτε να βρίσκετε επίσης τόσο τους νόμους και τις εγκυκλίους με τις ερμηνείες εφαρμογής αλήθ και το ειδικότερο καθεστώς που ισχύει στο ταμείο μας για τους εργαζόμενους στα ΕΛ-ΤΑ που έχει πιο άμεσο ενδιαφέρον για τους συναδέλφους μας.

Γνωρίζοντας την καθοριστική σημασία που έχει για τον καθένα η απόφαση για συνταξιοδότηση, προσπαθούμε να σας δώσουμε κάθε χρήσιμο στοιχείο που αφορά τα δικαιώματα και τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης (όρια ηλικίας, τρόπος υπολογισμού της σύνταξης κ.λ.π.) και ο ασφαλισμένος παίρνει την τελική απόφαση με τα δικά του κριτήρια.

Πρέπει να μελετάτε προσεκτικά όλες πτυχές και λεπτομέρειες που περιγράφονται σε κάθε πηγή πληροφόρησης που σας αφορούν επειδή συχνά αλήθάζουν.

Η διασταύρωση των πληροφοριών με το ΤΑΜΕΙΟ μας, η καλή γνώση με τη σωστή χρονική επιλογή, είναι παράγοντες που θα σας κάνουν να αποφύγετε τυχόν λάθη και θα μεγιστοποιήσουν τα οφέλη μακροπρόθεσμα.

Στην εργασία μας αυτή περιγράφονται λεπτομερώς οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης ανάλογα με την περίοδο πρώτης ασφάλισης, τα έτη ασφάλισης, την ηλικία, το φύλλο, την οικογενειακή κατάσταση και ότι απαιτείται για όλες τις περιπτώσεις που πρέπει να λάβει υπόψη του ο κάθε ασφαλισμένος για να κατανοήσει και μετά να αναζητήσει στον ανάλογο πίνακα πως και πότε συνταξιοδοτείται.

Από το 2008 και μετά είχαμε αλληπάλληλες νομοθετικές παρεμβάσεις με ανατροπές στα όρια ηλικίας, αλλαγή τρόπου υπολογισμού της σύνταξης και συνεχόμενες και επώδυνες μειώσεις με φτωχοποίηση των συνταξιούχων με το ν.4387/2016.

Οι κύριες συντάξεις μειώνονται μέχρι 50% ενώ η επικουρικές -που σε λίγο θα εξαφανιστούν με τις νέες διατάξεις - μέχρι 60% και ο κατήφορος συνεχίζεται.

Οι τελευταίες ρυθμίσεις με το ν.4336/2015 έφεραν τις πιο βίαιες ανατροπές στα όρια ηλικίας και σταδιακά γενικεύοντα, με δικαίωμα πλήρους συνταξιοδότησης στα 62 και με 40 έτη ασφάλισης ή στα 67 με λιγότερα και με 15 τουλάχιστον για όλους τους ασφαλισμένους όπως θα διαβάσετε παρακάτω εκτός των ασφαλισμένων πριν το 1983 που ανάλογα με το έτος συμπλήρωσης της 35ετίας αποχωρούν μέχρι τα 62.

Επί πλέον με το ν. 4387/2016 αλλάζει ο τρόπος υπολογισμού της σύνταξης για όλους όσους κάνουν αίτηση συνταξιοδότησης και αποχωρούν από την ψήφιση του νέου νόμου, από 13/05/ 2016 και μετά, με αποτέλεσμα να υπάρχουν και άλλες απώλειες.

Ο

Πρόεδρος

Γιώργος Βασιλόπουλος

Ο

Γενικός Γραμματέας

Ηλίας Μπακέλλας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος Π.Ο.Σ.Τ. (<i>μήνυμα προεδρείου</i>).....	σελ. 3-5
Γενικές παρατηρήσεις – το νέο τοπίο.....	σελ. 7
Εξαιρέσεις από τα νέα όρια ηλικίας.....	σελ. 8
Ανάγνωση πινάκων.....	σελ. 10-11
Πίνακας 1 με όριο τα 62.....	σελ. 12
Πίνακας 2 με όριο ηλικίας τα 67.....	σελ. 13
Συνταξιοδότηση Χωρίς Όριο Ηλικίας (Χ.Ο.Η.).....	σελ. 14-15
Τα νέα όρια ηλικίας των εργαζομένων στα ΕΛΤΑ.....	σελ. 17
Α΄ περίοδος - Ασφαλισμένοι μέχρι 31/12/1982	
ΓΥΝΑΙΚΕΣ - (<i>χήροι πατέρες ανηλίκου, τρίτεκνοι, κ.λ.π.</i>)....	σελ. 18-26
ΑΝΔΡΕΣ ασφαλισμένοι πριν το 1983.....	σελ. 27-28
Στρατός (<i>χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας</i>)	σελ. 29-30
Β΄ περίοδος – Ασφαλισμένοι 1/1/1983 - 31/12/1992	
ΓΥΝΑΙΚΕΣ (ειδικές κατηγορίες, χήροι πατέρες ανηλ.).....	σελ. 31-38
ΑΝΔΡΕΣ 1983 – 1992.....	σελ. 39
Γ΄ περίοδος – Ασφαλισμένοι από 1/1/1993 και μετά.....	
Σύζυγοι/γονείς/αδελφοί αναπήρων.....	σελ. 45-46
Επικουρική Ασφάλιση.....	σελ. 47
Υπολογισμός της Σύνταξης - Εθνική - Ανταποδοτική.....	σελ. 48-51
Οι συντελεστές αναπηρώσεως της Ανταποδοτικής.....	σελ. 52
Ανταποδοτική Σύνταξη.....	σελ. 52
Βασική Σύνταξη.....	σελ. 52
Παραδείγματα με τα ποσά Ανταποδοτική – Βασικής	σελ. 53-56
Τι είναι η Κύρια Σύνταξη – Πλαφόν σύνταξης.....	σελ. 57
Αναπροσαρμογή Συντάξεων.....	σελ. 58-59
Προσωρινή Σύνταξη.....	σελ. 60
Χρόνος Ασφάλισης.....	σελ. 61
Σύνταξη Χηρείας (<i>λόγω θανάτου</i>).....	σελ. 62
Προαιρετική Ασφάλιση.....	σελ. 62
Εισφορές εργαζομένων – εργοδοτών (<i>κύρια και επικ/κή</i>).....	σελ. 63
Μέσος μισθός εργασιακού βίου.....	σελ. 64
Συντάξιμες αποδοχές – οικογενειακό επίδομα.....	σελ. 64
Μειωμένη Σύνταξη.....	σελ. 65
Σύνταξη με Αναστολή.....	σελ. 66
Επικουρική Σύνταξη – όριο συντάξεων.....	σελ. 67-69
Πλησματοικά έτη Ασφάλισης.....	σελ. 73-76
Επίλογος αρμόδιου τμήματος της Π.Ο.Σ.Τ.....	σελ. 79-80

ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ

ΤΟ ΝΕΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΤΟΠΙΟ ΜΕΤΑ ΤΟ Ν. 4336/2015

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

Με τις διατάξεις του ν. 4336/2015, από 1.1.2022, θεσπίζονται ως όρια ηλικίας συνταξιοδότησης για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος πλήρους σύνταξης λόγω γήρατος για κάθε κατηγορία ασφαλισμένων, των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένης της Τράπεζας της Ελλάδος, το 62ο έτος της ηλικίας (με 40 έτη ή 12.000 ημέρες ασφάλισης) και το 67ο έτος της ηλικίας (με 4.500 ημέρες ή 15 έτη ασφάλισης), με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 11 του ν. 3863/2010 (Α' 115).

Επίσης, από 1.1.2022, θεσπίζεται ως όριο ηλικίας συνταξιοδότησης για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος μειωμένης σύνταξης λόγω γήρατος, όπου αυτή προβλέπεται σύμφωνα με τις ισχύουσες γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένης της Τράπεζας της Ελλάδος, το 62ο έτος της ηλικίας με 4.500 ημέρες ή 15 έτη ασφάλισης.

Επιπλέον, με τις κοινοποιούμενες διατάξεις και την σχετική εγκύκλιο για ειδικά ταμεία (τ.ΤΑΠ-ΟΤΕ) όπου είναι ασφαλισμένοι και οι εργαζόμενοι στα ΕΛ-ΤΑ, πάνω στη οποία βασίζεται η εργασία μας, προβλέπεται ότι:

Α) Για όσους είχαν θεμελιώσει (είχαν, δηλαδή, τόσο τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης όσο ΚΑΙ την ηλικία –όπου αυτή προβλέπονταν) δικαίωμα πλήρους ή μειωμένης συνταξιοδότησης λόγω γήρατος πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015 (δηλαδή μέχρι και 18/8/2015), εξακολουθούν να ισχύουν οι προϋποθέσεις όπως ίσχυαν σύμφωνα με το προγενέστερο του ν. 4336/2015 νομοθετικό πλαίσιο και μπορούν, επομένως, να ασκήσουν το δικαίωμά τους οποτεδήποτε.

Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση που ασφαλισμένος/η έχει θεμελιώσει δικαίωμα μειωμένης σύνταξης μέχρι και την 18/8/2015, το δικαίωμα αυτό αφορά μόνον τη μειωμένη σύνταξη, ενώ για τη θεμελίωση δικαιώματος πλήρους συνταξιοδότησης ο ασφαλισμένος/η ασφαλισμένη αυτός/ή θα πρέπει να αναζητήσει την ηλικία συνταξιοδότησης που προκύπτει από τις διατάξεις του ν. 4336/2015.

Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων στα τ. Ειδικά Ταμεία πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015 είναι οι προβλεπόμενες γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις για τους ασφαλισμένους των τ. Ειδικών Ταμείων όπως ίσχυαν την 18/8/2015 μετά και την έναρξη ισχύος του ν. 4093/2012 (άρθρο πρώτο της Υποπαραγράφου ΙΑ.4).

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

Εξαιρούνται από την αύξηση των ορίων ηλικίας:

- α. Οι υπαγόμενοι σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, όπως αυτοί ορίζονται από τις ακόλουθες διατάξεις:
 - i. Απασχολούμενοι/ες, οι οποίοι υπάγονται στην ασφάλιση του νέου Πίνακα Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων (Φ.10221/οικ.26816/929/30-11-2011 Υ.Α, Φ.Ε.Κ 2778/τ.Β', 2-12-2011), ο οποίος εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του β' εδαφίου της παρ.5 του άρθ. 28 του α.ν. 1846/51 όπως ισχύει.
 - ii. Απασχολούμενοι/ες σε υπόγειες στοές μεταλλείων-λιγνιτωρυχείων και σε υποθαλάσσιες στοές, οι οποίοι ασφαλίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθ.20 του ν. 997/1979 και της παρ.2 του άρθ.48 του ν. 2084/1992, όπως ισχύουν.
 - iii. Απασχολούμενοι/ες στην επιφάνεια μεταλλείων-λιγνιτωρυχείων, οι οποίοι ασφαλίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.2 του άρθ.13 του ν. 2335/1995 όπως ισχύουν.
 - iv. Ασφαλισμένοι/ες που συνταξιοδοτούνται με τις διατάξεις του τέταρτου εδαφίου, παρ.1 του άρθ.10 του ν. 825/1978 όπως ισχύει (35ετία με βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα).

- v. Απασχολούμενοι/ες σε βαριές οικοδομικές ή τεχνικές εργασίες, οι οποίοι ασφαλιζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθ.43 του ν. 1543/1985, όπως ισχύουν.
 - vi. Απασχολούμενοι/ες ως προσωπικό ΟΤΑ, σε υπηρεσίες υγιεινής – καθαριότητας, οι οποίοι ασφαλιζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθ.36 του ν. 1694/1987, όπως ισχύουν.
 - vii. Οι υπαγόμενοι στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα της τέως Διεύθυνσης Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ και οι απασχολούμενοι σε ορυχεία, σταθμούς παραγωγής και δίκτυα, οι οποίοι ασφαλιζονται στον τομέα ΤΑΠ ΔΕΗ του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.
 - viii. Οι ναυτικοί, που ασφαλιζονται και συνταξιοδοτούνται με τις διατάξεις των παρ. 1 έως 3 του άρθ. 14 του π.δ. 913/1978.
 - ix. Οι ασφαλισμένοι/ες για πρώτη φορά από 1/1/1993 που υπάγονται στις διατάξεις του νέου Πίνακα Β.Α.Ε., σύμφωνα με την παρ.3 του αρ.24 του ν. 2084/1992.
 - x. Οι ασφαλισμένοι/ες για πρώτη φορά από 1/1/1993 που εργάζονται σε υπόγειες στοές μεταλλείων-λιγνιτωρυχείων, εναέριες ή υποθαλάσσιες εργασίες, καθώς και σε ορυχεία, σταθμούς παραγωγής και δίκτυα προκειμένου για τους ασφαλισμένους του ΤΑΠ-ΔΕΗ .
 - xi. Οι ασφαλισμένοι/ες για πρώτη φορά από 1/1/1993, οι οποίοι απασχολούνται σε οικοδομικές ή τεχνικές εργασίες καθώς και το προσωπικό ΟΤΑ που απασχολείται σε υπηρεσίες υγιεινής – καθαριότητας, και ασφαλιζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.4, άρθ.24 του ν. 2084/1992.
- β. Όσοι συνταξιοδοτούνται είτε με βάση τις διατάξεις του ν. 612/1977, είτε με βάση τις διατάξεις που παραπέμπουν σε αυτές (άρθρο 40 παρ. 8 του ν. 1902/1990, άρθ. 16 παρ. 3 του ν. 2227/1994, άρθ. 2 παρ. 2 του ν. 3075/2002, άρθ. 5 παρ. 1, 3 του ν. 3232/2004, άρθ. 61 παρ. 4 του ν. 3518/2006, άρθ. 37 παρ. 4 του ν. 3996/2011).
- γ. Οι ασφαλισμένοι που υπάγονται σε γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις συνταξιοδότησης ως μητέρες και χήροι πατέρες ανίκανων για κάθε βιοποριστική εργασία τέκνων (άρθ. 144 παρ. 1 του ν. 3655/2008 και παρ. 6 του άρθρου 24 του ν. 2084/1992 σε συνδυασμό με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 17ε του άρθρου 10 του ν. 3863/2010).

Πίνακες

Οι πίνακες 1 και 2 της περίπτωσης 6 της υποπαραγράφου Ε3 της παραγράφου Ε του άρθρου 2 του ν. 4336/2015, όπως έχουν εκφραστεί σε έτη και μήνες ηλικίας στη με αριθ. Φ11321/οικ.47523/1570/23-10-2015 Υπουργική Απόφαση χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό των νέων ηλικιακών προϋποθέσεων από 19/8/2015 και μετά.

Ανάγνωση των πινάκων

Για τον προσδιορισμό της νέας ηλικίας συνταξιοδότησης χρησιμοποιούνται οι πίνακες 1 και 2:

Στον πίνακα 1 αναζητείται η νέα ηλικία συνταξιοδότησης για όσους, σύμφωνα με τις πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015 γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις προβλεπόμενες ή θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος λόγω γήρατος με ελάχιστο χρόνο ασφάλισης τουλάχιστον 35 ετών ή/και ανεξάρτητα από την ηλικία τους,

ενώ στον πίνακα 2 αναζητείται η νέα ηλικία συνταξιοδότησης για όσους, σύμφωνα με το προϊσχύον του ν. 4336/2015 νομοθετικό πλαίσιο, η θεμελίωση δικαιώματος συνταξιοδότησης προβλεπόμενες με χρόνο ασφάλισης μικρότερο των 35 ετών και (το κατά περίπτωση) προβλεπόμενο όριο ηλικίας.

Η Γραμματεία Ασφαλιστικού της Π.Ο.Σ.Τ. και το αρμόδιο τμήμα, επεξεργάστηκε τους πίνακες 1 και 2 όπως εκδόθηκαν από το αρμόδιο υπουργείο και σας παρουσιάζει παρακάτω τους νέους αναλυτικούς πίνακες ανά περίοδο και κατηγορία ασφαλισμένων με όλες τις περιπτώσεις συνταξιοδότησης όπως ίσχυαν με το παλιό καθεστώς και κυρίως με τις νέες διατάξεις, όπως ισχύουν από 19/8/2015 και μετά σύμφωνα με το ν.4336/2015 και τις ερμηνείες που περιγράφει η σχετική εγκύκλιος για τα ειδικά ταμεία (Α.Π. Φ80000/οικ. 59824/21/12/2015.

Οι 2 πίνακες είναι το νέο τοπίο των αλλαγών των ορίων ηλικίας, μετά ακολουθούν οι πίνακες με τα παλαιά όρια που είναι η αφετηρία για τα νέα για τους περισσότερους και ακολουθούν νέα όρια ηλικίας όπως διαμορφώνονται πλέον από 19/8/2015 και μέχρι 1/1/2022.

Οι εργαζόμενοι θα λαμβάνουν υπόψη τους πίνακες με τα νέα όρια ηλικίας γιατί έχουν αποκωδικοποιημένα τα νέα όρια ηλικίας με βάση το παλαιό και ότι προβλέπει ο νόμος.

Οι δύο πίνακες του νόμου με τα όρια ηλικίας είναι για τη δική σας πληρέστερη ενημέρωση αλλά είναι γρίφος για να αναγνωστούν.

Οι πίνακες με τα παλαιά όρια ηλικίας ισχύουν για όσους θεμελίωσαν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 18/8/2015 (ηλικία και έτη ασφάλισης όπου απαιτούνταν ή μόνο έτη ασφάλισης Χ.Ο.Η. για τους πριν το 1983) αλλά η παλαιά κατοχυρωμένη ηλικία που θα αποχωρούσαν, είναι η αφετηρία για τα νέα όρια ηλικίας και είναι χρήσιμοι ως εργαλείο αναζήτησης των νέων ορίων ηλικίας.

Όσοι θεμελίωσαν συνταξιοδοτικό δικαίωμα - με έτη ασφάλισης (π.χ. 35 Χ.Ο.Η. πριν το 1983), ή και με ηλικία όπου απαιτούνται και τα δύο, μέχρι 18/8/2015, δεν θίγονται ως προς τα όρια ηλικίας και μπορούν να αποχωρήσουν οποτεδήποτε.

Έτσι ο κάθε εργαζόμενος στα ΕΛ-ΤΑ που είναι ασφαλισμένος στο πρώην ΤΑΠ-ΟΤΕ, ταμείο που έχει ενταχθεί στο ΙΚΑ από 1/8/2008, μπορεί να ενημερωθεί για το νέο καθεστώς και τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λαμβάνοντας υπόψη του όλες τις παραμέτρους όπως:

(ημερομηνία πρώτης ασφάλισης σε οποιοδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης, ηλικία, έτη ασφάλισης, φύλλο, οικογενειακή κατάσταση, ηλικία παιδιών κ.λ.π.).

Πίνακας 2

		Όριο ηλικίας: 67					
2015 (από 18/8/2015 και μετά)		2016		2017		2018	
Ηλικία	Ηλικία συνταξιοδότησης	Ηλικία	Ηλικία συνταξιοδότησης	Ηλικία	Ηλικία συνταξιοδότησης	Ηλικία	Ηλικία συνταξιοδότησης
50	55	50	56 & 9 μην	50	58 & 5 μην	50	60 & 2 μην
51	55	51	56 & 9 μην	51	58 & 5 μην	51	60 & 2 μην
52	55	52	56 & 9 μην	52	58 & 5 μην	52	60 & 2 μην
53	56 & 6 μην	53	58	53	59 & 6 μην	53	61
54	56 & 6 μην	54	58	54	59 & 6 μην	54	61
55	56 & 6 μην	55	58	55	59 & 6 μην	55	61
56	57 & 5 μην	56	58 & 9 μην	56	60 & 2 μην	56	61 & 6 μην
57	58 & 3 μην	57	59 & 6 μην	57	60 & 9 μην	57	62
58	59 & 2 μην	58	60 & 3 μην	58	61 & 5 μην	58	62 & 6 μην
59	60	59	61	59	62	59	63
60	60 & 11 μην	60	61 & 9 μην	60	62 & 8 μην	60	63 & 6 μην
61	61 & 9 μην	61	62 & 6 μην	61	63 & 3 μην	61	64
62	62 & 8 μην	62	63 & 3 μην	62	63 & 11 μην	62	64 & 6 μην
63	63 & 6 μην	63	64	63	64 & 6 μην	63	65
64	64 & 5 μην	64	64 & 9 μην	64	65 & 2 μην	64	65 & 6 μην
65	65 & 3 μην	65	65 & 6 μην	65	65 & 9 μην	65	66
66	66 & 2 μην	66	66 & 3 μην	66	66 & 5 μην	66	66 & 6 μην
67	67	67	67	67	67	67	67
2019		2020		2021		2022 και μετά	
Ηλικία	Ηλικία συνταξιοδότησης	Ηλικία	Ηλικία συνταξιοδότησης	Ηλικία	Ηλικία συνταξιοδότησης	Ηλικία	Ηλικία συνταξιοδότησης
50	61 & 10 μην	50	63 & 7 μην	50	65 & 3 μην	50	67
51	61 & 10 μην	51	63 & 7 μην	51	65 & 3 μην	51	67
52	61 & 10 μην	52	63 & 7 μην	52	65 & 3 μην	52	67
53	62 & 6 μην	53	64	53	65 & 6 μην	53	67
54	62 & 6 μην	54	64	54	65 & 6 μην	54	67
55	62 & 6 μην	55	64	55	65 & 6 μην	55	67
56	62 & 11 μην	56	64 & 3 μην	56	65 & 8 μην	56	67
57	63 & 3 μην	57	64 & 6 μην	57	65 & 9 μην	57	67
58	63 & 8 μην	58	64 & 9 μην	58	65 & 11 μην	58	67
59	64	59	65	59	66	59	67
60	64 & 5 μην	60	65 & 3 μην	60	66 & 2 μην	60	67
61	64 & 9 μην	61	65 & 6 μην	61	66 & 3 μην	61	67
62	65 & 2 μην	62	65 & 9 μην	62	66 & 5 μην	62	67
63	65 & 6 μην	63	66	63	66 & 6 μην	63	67
64	65 & 11 μην	64	66 & 3 μην	64	66 & 8 μην	64	67
65	66 & 3 μην	65	66 & 6 μην	65	66 & 9 μην	65	67
66	66 & 8 μην	66	66 & 9 μην	66	66 & 11 μην	66	67
67	67	67	67	67	67	67	67

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ Χ.Ο.Η. (Χωρίς Όριο Ηλικίας)

- 1) Σε κάθε περίπτωση, όπου για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος δεν προβλεπόταν όριο ηλικίας (παρά μόνο χρόνος ασφάλισης, π.χ. 35ετία για άνδρες/γυναίκες άγαμες/χήρες/διαζευγμένες πριν το 1983), η σταδιακή αύξηση αρχίζει από το 58ο έτος όταν ο ελάχιστος απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης είναι τουλάχιστον 35 έτη, ενώ όταν ο ελάχιστος απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης είναι μικρότερος από 35 έτη, η σταδιακή αύξηση του ορίου ηλικίας αρχίζει από το 55ο έτος (π.χ. γυναίκες έγγαμες με ενήλικα παιδιά ή χωρίς παιδιά πριν 1983 που αποχωρούσαν με 32 έτη Χ.Ο.Η.).
- 2) Στις περιπτώσεις όπου το προβλεπόμενο όριο ηλικίας για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος σύμφωνα με το προγενέστερο του ν. 4336/2015 νομοθετικό πλαίσιο ήταν μικρότερο των 50 ετών, η σταδιακή αύξηση αρχίζει με βάση το 50ό έτος της ηλικίας.
- 3) Το νέο όριο ηλικίας προκύπτει κατά περίπτωση από τους πίνακες 1 και 2 από την "ηλικία συνταξιοδότησης" της στήλης που αντιστοιχεί στο έτος κατά το οποίο ο ασφαλισμένος συμπληρώνει το όριο ηλικίας που προβλέπονταν από τις προηγούμενες του ν. 4336/2015 γενικές, ειδικές ή καταστατικές διατάξεις.

Ειδικά για τις περιπτώσεις όπου σύμφωνα με το προγενέστερο του ν. 4336/2015 νομοθετικό πλαίσιο το δικαίωμα συνταξιοδότησης θεμελιώνονταν ανεξάρτητα από όριο ηλικίας (Χ.Ο.Η.), ο προσδιορισμός της νέας ηλικίας συνταξιοδότησης γίνεται με βάση τον πίνακα 1, στον οποίο η νέα ηλικία είναι αυτή που αντιστοιχεί, κατά περίπτωση, στην ηλικία των 58 ή 55 ετών, στο έτος κατά το οποίο ο ασφαλισμένος συμπληρώνει τον από το προγενέστερο του ν. 4336/2015 νομοθετικού πλαισίου προβλεπόμενο, κατά περίπτωση, **χρόνο ασφάλισης**.

Ποιούς αφορά η διάταξη αυτή στο ταμείο μας:

α) αύξηση της ηλικίας των 58 ετών κατά 6 μήνες ανά έτος ανάλογα με το έτος συμπλήρωσης της 35ετίας.

Άνδρες/ γυναίκες άγαμες/χήρες/διαζευγμένες, ασφαλισμένους πριν το 1983 που συνταξιοδοτούνταν με το προηγούμενο καθεστώς με 35ετία Χ.Ο.Η.

Οι ασφαλισμένοι της κατηγορίας αυτής πλέον, συνταξιοδοτούνται ανάλογα με το έτος συμπλήρωσης της 35ετίας (οι άνδρες και με αναγνώριση χρόνου στρατού οποτεδήποτε) αλλά με αφετηρία την ηλικία των **58 ετών και 6 μηνών** πλέον στην ηλικία για κάθε έτος που συμπληρώνεται η 35ετία από 19/8/2015 και μετά, όπως περιγράφεται και στον σχετικό πίνακα παρακάτω για την κατηγορία αυτή.

β) Το νέο όριο ηλικίας των **55 ετών** αφορά τις γυναίκες - έγγαμες με ενήλικα ή χωρίς παιδιά - ασφαλισμένες πριν το 1983 που αποχωρούσαν με 32 έτη ασφάλισης Χ.Ο.Η. και μέχρι 18/8/2105 με το παλιό καθεστώς.

Έάν τα 32 έτη συμπληρώνονται από 19/8/2015 και έως 31/12/2015 το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης είναι 55 + 11 μήνες με ανάλογη αύξηση της ηλικίας ανάλογα με το έτος συμπλήρωσης των 32 ετών όπως θα δείτε και στον σχετικό πίνακα για τη κατηγορία αυτή.

Handwriting practice lines consisting of 20 horizontal dotted lines.

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΣΤΑ ΕΛ-ΤΑ

ΤΑ ΝΕΑ ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ

(ν. 4336/2015 - ειδικά ταμεία ΔΕΚΟ)

1. ΠΑΛΑΙΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΕΩΣ 31/12/1992

2. ΝΕΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΣΤΟ ΙΚΑ ΑΠΟ 1/1/1993 ΚΑΙ ΜΕΤΑ

Για να κατανοήσετε το μέγεθος των ανατροπών στα όρια ηλικίας αλλήλ και για να κάνετε χρήση της προηγούμενης ηλικίας που αποχωρούσατε ως αφετηρία, στην εργασία μας έχουμε και το παλαιό καθεστώς που ισχύει ακόμα για όσους πρόλαβαν να θεμελιώσουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 18/8/2015 ή την κατοχυρωμένη ηλικία που θα αποχωρούσατε και να την κάνετε χρήση ως αφετηρία αλλήλ κυρίως τους πίνακες με τα νέα όρια ηλικίας όπως διαμορφώθηκαν και ισχύουν από 19/8/2015 και μετά.

Ειδικότερα, για τους ασφαλισμένους των πρώην Ειδικών Ταμείων και Κλάδων Κύριας Ασφάλισης, **τ. ΤΑΠ-ΟΤΕ**, που υπάγονται στις προαναφερόμενες διατάξεις, ισχύουν τα επόμενα:

Α' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΜΕΧΡΙ 31/12/1982

ΓΥΝΑΙΚΕΣ

**Μητέρες ανήλικων /ανίκανων παιδιών (+50% αναπηρία)/
σύζυγοι αναπήρων (+67% αναπηρία)**

Προγενέστερο του ν. 4336/2015 καθεστώσ.

A. Για τη συνταξιοδότηση των μητέρων ανήλικων παιδιών – ασφαλισμένων στα τ. ειδικά ταμεία (ΤΑΠ-ΟΤΕ) πριν το 1983, το απαιτούμενο όριο ηλικίας (για λήψη πλήρους ή μειωμένης σύνταξης) είναι αυτό που αντιστοιχεί στο έτος συμπλήρωσης του προβλεπόμενου **χρόνου ασφάλισης**.

Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις αυτές υπάρχει η δυνατότητα συνταξιοδότησης με αναστολή (δηλαδή η έκδοση συνταξιοδοτικής απόφασης με τη συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης στην οποία ορίζεται ότι η σύνταξη θα αρχίσει να καταβάλλεται με τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας για λήψη πλήρους σύνταξης).

Μέχρι και την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015, δηλαδή μέχρι και την 18/8/2015:

- **η θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος προϋποθέτει** ότι σε κάποια χρονική στιγμή η ασφαλισμένη μητέρα ανήλικου παιδιού έχει συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης έχοντας ανήλικο παιδί και ότι έχει συμπληρώσει και το κατά περίπτωση όριο ηλικίας, όπου αυτό απαιτείται,

- **η κατοχύρωση προϋποθέσεων συνταξιοδότησης** προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή η ασφαλισμένη μητέρα ανήλικου παιδιού έχει συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης έχοντας ανήλικο παιδί χωρίς να έχει και την απαιτούμενη ηλικία (άρα, έχει δικαίωμα λήψης σύνταξης με τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση απαιτούμενου ορίου ηλικίας).

Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης για την περίπτωση αυτή και **έως 18/8/2015**, φαίνονται στους επόμενους πίνακες:

ΠΑΛΑΙΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΩΣ 18/8/2015

	ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΜΗΤΕΡΕΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ (ασφαλισμένες μέχρι 31/12/1982) ΤΑΠ-ΟΤΕ	έως 31/12/1992	15	42
	1993	15 ^{1/2}	42 ^{1/2}
	1994	16	43
	1995	16 ^{1/2}	43 ^{1/2}
	1996	17	44
	1997	17 ^{1/2}	44 ^{1/2}
	από 1/1/1998 έως 31/12/2002	17 ^{1/2}	50
	2003	18	
	2004	18 ^{1/2}	
	2005	19	
	2006	19 ^{1/2}	
	2007	20	
	2008	20 ^{1/2}	
	2009	21	
	2010	21 ^{1/2}	
	2011	22	
	2012	22 ^{1/2}	52
	2013	23	
	2014	23 ^{1/2}	
	2015	24	
2016	24 ^{1/2}		
2017 και μετά	25		

ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕ ΤΑ ΝΕΑ ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΑΠΟ 19/8/2015

ΓΥΝΑΙΚΕΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΕΣ ΜΕΧΡΙ 31/12/1982

Μητέρες ανηλίκου ή μητέρες ανίκανων παιδιών (50% και άνω)
ή συζύγοι αναπήρων (67% και άνω).

Έτος συμπλήρωσης της ηλικίας	Χρόνος ασφάλισης	ηλικία σύνταξης
Έως 18/8/2015	24	52
52 ετών από 19/8 – 31/12/2015	24	55
52 ετών το 2016	24,5	56+9
52 ετών το 2017	25	58+5
52 ετών το 2018	25	60+2
52 ετών το 2019	25	61+10
52 ετών το 2020	25	63+7
52 ετών το 2021	25	65+3
52 ετών το 2022	25	67

Δηλαδή: μία μητέρα ανηλίκου πριν το 1983 που ήταν 52 ετών μέχρι 18/8/2015, είχε θεμελιωμένο δικαίωμα και αποχωρεί οποτεδήποτε.

Εάν όμως συμπληρώνει τα 52 μετά τις 19/8/2015 και έως 31/12/2015, θα αποχωρήσει με τη νέα ηλικία συνταξιοδότησης δηλ. στα 55.

Με τα 52 το 2016 συνταξιοδοτείται στα 59+6 μήνες κ.η.π..

Επίσης όσες αποχωρούσαν **Χ.Ο.Η.** θα αναζητήσουν το νέο όριο ηλικίας πλέον, ανάλογα με το πότε συμπληρώνουν τα απαιτούμενα έτη ασφάλισης όπως αναγράφονται στον παρακάτω πίνακα και με ηλικία ανάλογα ποιά έτος συμπληρώνουν τα απαιτούμενα έτη ασφάλισης.

Π.χ. με τα 31 έτη από 19/8 – 31/12/2015 στα 55 + 11 μήνες, με τα 31,5 το 2016 στα 56+9 μήνες, με τα 32 το 2017 στα 57+8 μήνες κ.ο.κ..

Πίνακας για την ίδια κατηγορία που αποχωρούσαν με ανάλογο χρόνο ασφάλισης Χ.Ο.Η.

Έτος συμπλήρωσης χρόνου ασφάλισης	ηλικία σύνταξης
με 31 έτη έως 18/8/2015	Χ.Ο.Η.
με 31 έτη από 19/8-31/12/2015	55+11
με 31,5 έτη το 2016	56+9
με 32 έτη το 2017	57+8
με 32 έτη το 2018	58+6
με 32 έτη το 2019	59+5
με 32 έτη το 2020	60+3
με 32 έτη το 2021	61+2
με 32 έτη το 2022	62

ΜΗΤΕΡΕΣ/ΧΗΡΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΑΝΗΛΙΚΟΥ ΜΕ 5.500 Η.Α.

Προγενέστερο του ν. 4336/2015 (παλαιό καθεστώς)

Β. Στις μητέρες ανήλικων παιδιών - ασφαλισμένες των τ. Ειδικών Ταμείων, οι καταστατικές διατάξεις των οποίων προέβλεπαν τη συνταξιοδότηση γυναικών με ανήλικα παιδιά εφαρμόζεται και **η διάταξη της νομοθεσίας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ** για τη συνταξιοδότηση μητέρων ανήλικων παιδιών ασφαλισμένων μέχρι 31/12/1992. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, το όριο ηλικίας για συνταξιοδότηση είναι αυτό που αντιστοιχεί στο έτος κατά το οποίο η ασφαλισμένη συμπληρώνει τον προβλεπόμενο χρόνο ασφάλισης των **5.500 ημερών**, όπως φαίνεται στον πίνακα:

ΠΑΛΑΙΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

	ΕΤΟΣ	ΧΡΟΝΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
			ΓΙΑ ΠΛΗΡΗ ΣΥΝΤΑΞΗ	ΓΙΑ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ
ΜΗΤΕΡΕΣ / ΧΗΡΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ (ασφαλισμένοι μέχρι 31/12/1992)	2010	5500 ημέρες	55	50
	2011		57	52
	2012		60	55
	2013 και μετά		67	62

Σημειώνεται ότι για την κατηγορία αυτή των ασφαλισμένων **δεν υπάρχει** η δυνατότητα συνταξιοδότησης **με αναστολή**.

Νέα όρια ηλικίας

Η νέα ηλικία συνταξιοδότησης στην κατηγορία αυτή προσδιορίζεται από τη στήλη ηλικία συνταξιοδότησης” στον πίνακα 2 του υπουργείου (αφού ο απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης είναι μικρότερος των 35 ετών) που αντιστοιχεί στο έτος συμπλήρωσης του παλαιού ορίου ηλικίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕ ΤΑ ΝΕΑ ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΑΠΟ 19/8/2015

**Μητέρες/ Χήροι πατέρες ανηλίκου με 5.500 π.α.
(18 έτη και 4 μήνες), πριν το 1983**

Έτος συμπλήρωσης του αντιστοιχου οριου ηλικίας για πλήρη ή μειωμένη σύνταξη	Ηλικία σύνταξης με προϋποθέσεις 2010 πλήρης μειωμένη		Ηλικία σύνταξης με προϋποθέσεις 2011 πλήρης μειωμένη		Ηλικία σύνταξης με προϋποθέσεις 2012 πλήρης μειωμένη	
Έως 18/8/2015	55	50	57	52	60	55
Από 19/8-31/12/2015	56,6	55	58,3	55	60,11	56,6
2016	58	56,9	59,6	56,9	61,9	58
2017	59,6	58,5	60,9	58,5	62,8	59,6
2018	61	60,2	62	60,2	63,6	61
2019	62,6	61,10	63,3	61,10	64,5	62
2020	64	62	64,6	62	65,3	62
2021	65,6	62	65,9	62	66,2	62
2022	67	62	67	62	67	62

Πως βρίσκεις τη νέα ηλικία συνταξιοδότησης.

Πότε έφευγες με το παλαιό όριο;

Με προϋποθέσεις του 2010, 2011 ή 2012;

Έφευγες π.χ. με πλήρη στα 55 με προϋποθέσεις του 2010;

Πάς στην πρώτη στήλη και κάθετα που είναι τα έτη και αναζητάς το έτος που συμπληρώνεται η ηλικία των 55 που θα αποχωρούσες.

Αφού βρεθεί το κατάλληλο έτος που συμπληρώνεις την παλαιά ηλικία, μετά, πάς στην οριζόντια γραμμή του έτους αυτού και βλέπεις το νέο όριο ηλικίας κάτω από το αντίστοιχο έτος που θεμελιώνες πριν για πλήρη ή μειωμένη.

Το ίδιο κάνεις π.χ. και για το νέο όριο για μειωμένη που είναι τα 50 για το 2010, εάν δεν την είχες μέχρι 18/8/2105 αλλά μέχρι 31/12/2015 που είναι τα 55.

Παράδειγμα:

Μπτέρα ανηλίκου με προϋποθέσεις του 2010, αποχωρούσε στα 55 με πλήρη και στα 50 με μειωμένη σύνταξη.

Συμπληρώνει τα 50 στις 1/11/2015 δηλ. μετά την 19/8/2015.

Πάει στη πρώτη στήλη και βλέπει ποιο έτος το συμπληρώνει την ηλικία των 50, που το συμπληρώνει την 1/11/2015 δηλ. μετά τις 19/8/2015.

Το νέο όριο ηλικίας πλέον είναι τα 55 άμεσα.

Μπορεί να αποχωρήσει πλέον όταν συμπληρώσει τα 55 με μειωμένη δηλ. το 2020.

Για πλήρη σύνταξη αποχωρεί με την ηλικία που προβλέπεται το έτος που συμπληρώνει τα 55 δηλ. το 2020 που το νέο όριο για πλήρη είναι τα 64.

Πάει στην πρώτη στήλη και βλέπει ποιο έτος συμπληρώνει τα 55.

Τα 55 τα συμπληρώνει το 2020 εφόσον το 2015 είναι 50 ετών.

Η νέα ηλικία είναι τα 64 για πλήρη σύνταξη, που γίνεται το 2029...

Η ασφαλισμένη αυτή, με το παλιό σύστημα μπορούσε να πάρει μειωμένη σύνταξη το 2015 στα 50 και πλήρη σύνταξη το 2020 στα 55.

Αποχωρεί μετά από 5 χρόνια για μειωμένη με 40% πρόστιμο... και μετά από 14 χρόνια στα 64 με πλήρη σύνταξη.

5 χρόνια επί πλέον για τη μειωμένη και 9 για την πλήρη σύνταξη.

Η αύξηση του ορίου ηλικίας εξελίσσεται ανάλογα ποιο έτος συμπληρώνεται το αντίστοιχο όριο για πλήρη ή για μειωμένη.

Εάν η ασφαλισμένη αυτή είχε συμπληρώσει τα 50 μέχρι 18/8/2105 θα μπορούσε να πάρει μειωμένη σύνταξη άμεσα και με πρόστιμο 30% χωρίς το καπέλο του 10%.

Την ίδια μέθοδο ακολουθείτε σε όλους του πίνακες για να βρείτε το νέο όριο ηλικίας ανάλογα με το έτος που συμπληρώνεται το παλιό όριο που συνταξιοδοτούντα

Γυναίκες έγγαμες με ενήλικα παιδιά

ή χωρίς παιδιά (πριν το 1983)

Έτος συμπλήρωσης της ηλικίας (60 ή 55) και του χρόνου ασφάλισης	Ηλικία για πλήρη σύνταξη	Ηλικία για μειωμένη σύνταξη
60 ή 55 το 2010: με 24 έτη	60	55
60 ή 55 το 2011: με 24,5 έτη	61	56
60 ή 55 το 2012: με 25 έτη	62	57
60 ή 55 το 2013 και μετά: με 25 έτη	67	62

Γυναίκες έγγαμες με ενήλικα παιδιά ή χωρίς παιδιά (πριν το 1983) Χ.Ο.Η και με ηλικία από 19/8/2015

Χρόνος ασφάλισης και έτος συμπλήρωσης	Ηλικία σύνταξης
2010: 31 έτη	Χ.Ο.Η.
2011: 31,5 έτη	Χ.Ο.Η.
2012: 32 έτη	Χ.Ο.Η.
2013: 32 έτη	Χ.Ο.Η.
Με τα 32 έτη έως 18/8/2015	Χ.Ο.Η.
με τα 32 19/8 έως 31/12/15	55+11
με τα 32 το 2016:	56+9
με τα 32 το 2017:	57+8
με τα 32 το 2018:	58+6
με τα 32 το 2019:	59+5
με τα 32 το 2020:	60+3
με τα 32 το 2021:	61+2
με τα 32 το 2022:	62

Γυναίκες γενικά έως το 1992 με 25ετία

ανάλογα πότε συμπληρώνουν την ηλικία των 60 ή 55 ετών

Έτος συμπλήρωσης των 60 ή 55 ετών	Χρόνος ασφάλισης	Ηλικία για πλήρη	Ηλικία για μειωμένη
2010: 60 ή 55	25	60	55
2011: 60 ή 55	25	61	56
2012: 60 ή 55	25	62	57
2013: 60 ή 55	25	67	62

ΜΗΤΕΡΕΣ ΤΡΙΤΕΚΝΕΣ/3τεκνοί ΧΗΡΟΙ/3τεκνοί ΔΙΑΖΕΥΓΜΕΝΟΙ

Προγενέστερο του ν. 4336/2015, παλαιό καθεστώς

Για τη συνταξιοδότηση των μητέρων 3 τουλάχιστον παιδιών ή των πατέρων 3 τουλάχιστον παιδιών που είναι χήροι ή διαζευγμένοι και έχουν την επιμέλεια των ανήλικων ή ανίκανων παιδιών με δικαστική απόφαση και έχουν ασφαλιστεί για πρώτη φορά μέχρι και 31/12/1992, το απαιτούμενο όριο ηλικίας μέχρι την 18/8/2015 είναι αυτό που αντιστοιχεί στο έτος συμπλήρωσης χρόνου ασφάλισης 20 ετών.

Μέχρι και την και την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015, δηλαδή μέχρι και την 18/8/2015:

✳ **θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος** προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή η ασφαλισμένη μητέρα 3 τουλάχιστον παιδιών (ή ο πατέρας 3 τουλάχιστον παιδιών σύμφωνα με τα προηγούμενα) έχει συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης (20 έτη) και ότι έχει συμπληρώσει και το κατά περίπτωση όριο ηλικίας, όπου αυτό απαιτείται,

✳ **η κατοχύρωση προϋποθέσεων συνταξιοδότησης** προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή η ασφαλισμένη μητέρα 3 τουλάχιστον παιδιών (ή ο πατέρας 3 τουλάχιστον παιδιών σύμφωνα με τα προηγούμενα) έχει συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης (20 έτη) χωρίς να έχει και την απαιτούμενη ηλικία (άρα, έχει δικαίωμα λήψης σύνταξης με τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση απαιτούμενου ορίου ηλικίας, όπου αυτό απαιτείται).

Όσον αφορά στους διαζευγμένους πατέρες 3 τουλάχιστον παιδιών, για την κατοχύρωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος **απαιτείται να συντρέχουν όλες οι προϋποθέσεις που** θέτει η παρ. 6 του άρθρου 144 του ν. 3655/2008.

Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015 είναι:

ΠΑΛΑΙΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΩΣ 18/8/2015

	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΜΗΤΕΡΕΣ 3 ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΠΑΙΔΙΩΝ (ή πατέρες 3 τουλάχιστον παιδιών που είναι χήροι ή διαζευγμένοι και έχουν την επιμέλεια των ανήλικων ή ανίκανων παιδιών με δικαστική απόφαση) (ισχύει για όλες τις μέχρι 31/12/1992 ασφαλισμένες)	2010	20	ΑΟΗ
	2011		52
	2012		55
	2013 και μετά		67

ΝΕΑ ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΑΠΟ 19/8/2015

Έτος συμπλήρωσης του αντιστοιχού ορίου ηλικίας	Έτος συμπλήρωσης 20ετίας και ηλικία σύνταξης 2010	Έτος συμπλήρωσης 20ετίας και ηλικία σύνταξης 2011	Έτος συμπλήρωσης 20ετίας και ηλικία σύνταξης 2012
Έως 18/8/2015	πλήρης Χ.Ο.Η.	πλήρης 52	πλήρης 55
Από 19/8 – 31/12//2015	Χ.Ο.Η.	55	56,6
2016	Χ.Ο.Η.	56,9	58
2017	Χ.Ο.Η.	58,5	59,6
2018	Χ.Ο.Η.	60,2	61
2019	Χ.Ο.Η.	61,10	62,6
2020	Χ.Ο.Η.	63,7	64
2021	Χ.Ο.Η.	65,3	65,6
2022	Χ.Ο.Η.	67	67

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

- Μητέρα 3 παιδιών, ασφαλισμένη στο τ. ΤΑΠ-ΟΤΕ πριν την 1/1/1993, που το 2012 είχε 20 έτη ασφάλισης και ήταν 51 ετών → θα θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας της (το 2016). Η γυναίκα αυτή, μπορεί να πάρει πλήρη σύνταξη με τη συμπλήρωση του 58ου έτους της ηλικίας της (όπως προκύπτει από τη στήλη του έτους 2016 –κατά το οποίο συμπληρώνει το 55ο έτος της ηλικίας της και τη γραμμή της ηλικίας των 55 του πίνακα 2).
- Πατέρας 3 παιδιών, διαζευγμένος, ασφαλισμένος πριν την 1/1/1993 που το 2015 έχει 20 έτη ασφάλισης, έχει λάβει την επιμέλεια των ανήλικων παιδιών του και είναι 54 ετών → θα θεμελιώνει δικαίωμα λήψης πλήρους σύνταξης με τη συμπλήρωση του 67ου έτους της ηλικίας του. Το νέο όριο ηλικίας παραμένει το 67ο (όπως προκύπτει από τον πίνακα 2 του υπουργείου για όσους συμπληρώνουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης μετά το 2021).

ΑΓΑΜΕΣ/ΧΗΡΕΣ/ΔΙΑΖΕΥΓΜΕΝΕΣ (πριν το 1983)

ΝΕΑ ΗΛΙΚΙΑ ΑΠΟ 19/8/2015 ΑΝΑΛΟΓΑ

ΜΕ ΤΟ ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΗΣ 35ΕΤΙΑΣ

Έτος συμπλήρωσης της 35ετίας	Ηλικία σύνταξης
Με 35ετία έως 18/8/2015	Χ.Ο.Η.
Με την 35ετία έως 31/12/2015	58+6
Με την 35ετία το 2016	59
Με την 35ετία το 2017	59+6
Με την 35ετία το 2018	60
Με την 35ετία το 2019	60+6
Με την 35ετία το 2020	61
Με την 35ετία το 2021	61+6
Με την 35ετία το 2022	62

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕ 15ΕΤΙΑ ΠΛΗΡΗΣ

- 60 ετών το 2010: **στα 60**
- 60 ετών το 2011: **στα 61**
- 60 ετών το 2012: **στα 62**
- 60 ετών από 1/1/2013 και μετά: **στα 67**

ΑΝΔΡΕΣ

ΑΝΔΡΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΠΡΙΝ ΤΟ 1983

Προγενέστερο του ν. 4336/2015, παλαιό καθεστώς

Μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015 οι πριν το 1983 ασφαλισμένοι (άνδρες και γυναίκες) στα τ. ειδικά ταμεία θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης λόγω γήρατος με τη συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης ανεξάρτητα από την ηλικία τους (Χ.Ο.Η.).

Χ.Ο.Η. με την 35ετία έως 18/8/2015

	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΑΝΔΡΕΣ (ασφαλισμένοι πριν το 1983)	35	Χ.Ο.Η.

Νέα όρια ηλικίας

Στην περίπτωση αυτή το νέο όριο ηλικίας αναζητείται στον πίνακα 1 (στα 62) αφού ο απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης είναι 35 έτη και δεν προβλέπονταν όριο ηλικίας και όπως αναλύεται στον παρακάτω πίνακα.

ΝΕΑ ΗΛΙΚΙΑ ΑΠΟ 19/8/2015 ΑΝΑΛΟΓΑ

ΜΕ ΤΟ ΕΤΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΤΗΣ 35ΕΤΙΑΣ

Έτος συμπλήρωσης της 35ετίας ή Χ.Ο.Η.*	Ηλικία σύνταξης
Με 35ετία έως 18/8/2015	Χ.Ο.Η.*
Με την 35ετία από 19/8/2015 – 31/12/2015	58+6
Με την 35ετία το 2016	59
Με την 35ετία το 2017	59+6
Με την 35ετία το 2018	60
Με την 35ετία το 2019	60+6
Με την 35ετία το 2020	61
Με την 35ετία το 2021	61+6
Με την 35ετία το 2022	62

***Η 35ετία Χ.Ο.Η. ισχύει μέχρι 18/8/2015 και εφόσον υπάρχει μέχρι τότε, το συνταξιοδοτικό δικαίωμα ασκείται οποτεδήποτε.**

ΑΝΔΡΕΣ ΜΕ 25ΕΤΙΑ ΜΕΧΡΙ 31/12/2012

Ανάλογα ποιο έτος συμπληρώνεται η ηλικία των 65 ετών για πλήρη ή των 60 ετών για μειωμένη σύνταξη από 19/8/2015 και μετά.

Έτος συμπλήρωσης των 65 ή 60 ετών	Ηλικία για πλήρη σύνταξη	Ηλικία για μειωμένη σύνταξη
65 ή 60 ετών έως 18/8/2015	65	60
65 ή 60 ετών έως 31/12/2015	65+3* μήνες	60+11* μήνες
65 ή 60 ετών το 2016	65+6	61+9
65 ή 60 ετών το 2017	65,9	62
65 ή 60 ετών το 2018	66	62
65 ή 60 ετών το 2019	66,3	62
65 ή 60 ετών το 2020	66,6	62
65 ή 60 ετών το 2021	66,9	62
65 ή 60 ετών το 2022	67	62

***Οι δεκαδικοί αριθμοί μετά τα πλήρη έτη, αφορούν μήνες**

ΑΝΔΡΕΣ ΜΕ 25ΕΤΙΑ

Με 25ετία από 1/1/2013 και μετά
67 πλήρης
62 μειωμένη

ΑΝΔΡΕΣ ΜΕ 15ΕΤΙΑ

Η θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος απαιτεί και ηλικία και έτη ασφάλισ.

Με 15ετία και 65 ετών μέχρι 31/12/2012: **στα 65**

Με 15ετία ή και 65 ετών από 1/1/2013 και μετά: **στα 67**

ΧΡΟΝΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥ

35ΕΤΙΑ ΚΑΙ ΜΕ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΧΡΟΝΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΟΠΟΤΕΔΗΠΟΤΕ

Σύμφωνα με νέα ρύθμιση, καταργήθηκε το όριο ηλικίας των 58 ετών που προβλέπονταν μέχρι τώρα για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος με χρόνο στρατού και αυτό πλέον μπορεί να γίνει άσχετα με το όριο ηλικίας την περίοδο αναγνώρισης, οποτεδήποτε, οπότε ο ασφαλισμένος μπορεί να το κάνει - με το ανάλογο κόστος βέβαια - αλλά θεμελιώνοντας δικαίωμα συνταξιοδότησης σε μικρότερο όριο ηλικίας και πάντα μετά τα 58 και 6 μήνες με επί πλέον 6μηνα ανά έτος συμπλήρωσης της 35ετίας.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

1. Άνδρας, ασφαλισμένος στο τ. ΤΑΠ-ΟΤΕ πριν το 1983 ο οποίος το 2015 είναι 56 ετών και έχει 33 έτη ασφάλισης → θα θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης (με πλήρη σύνταξη), **με το παλαιό καθεστώς**, ανεξάρτητα από την ηλικία του με τη συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης (Χ.Ο.Η.).

Για τον προσδιορισμό των νέων προϋποθέσεων συνταξιοδότησής του: Εάν συμπληρώσει 35 έτη ασφάλισης το 2017 θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση ηλικίας 59 ετών και 6 μηνών (όπως προκύπτει από τη στήλη του έτους 2017 –οπότε και συμπληρώνει το χρόνο ασφάλισης των 35 ετών- και τη γραμμή ηλικίας 58 του πίνακα 1).

Εναλλακτικά, **μπορεί να αναγνωρίσει πηλασματικό χρόνο στρατιωτικής υπηρεσίας**, προκειμένου να θεμελιώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης σε μικρότερη ηλικία:

αναγνωρίζοντας **ένα (1) έτος** στρατιωτικής υπηρεσίας το 2015, συμπληρώνει 35 έτη ασφάλισης το 2016 και θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση του 59ου έτους της ηλικίας του, ενώ αναγνωρίζοντας **δύο (2) έτη** στρατιωτικής υπηρεσίας το 2015, συμπληρώνει 35 έτη ασφάλισης το 2015 και θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση ηλικίας 58 ετών και 6 μηνών

2. Άνδρας, ασφαλισμένος στο τ. ΤΑΠ-ΟΤΕ πριν το 1983 ο οποίος την 31/12/2015 είναι 58 ετών και έχει 33 έτη ασφάλισης → θα θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης (με πλήρη σύνταξη), ανεξάρτητα από την ηλικία του με τη συμπλήρωση 35 ετών ασφάλισης.

Για τον προσδιορισμό των νέων προϋποθέσεων συνταξιοδότησής του: Εάν συμπληρώσει 35 έτη ασφάλισης το 2017 θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης με το νέο καθεστώς με τη συμπλήρωση ηλικίας 59 ετών και 6 μηνών -το 2017- (όπως προκύπτει από τη στήλη του έτους 2017 -οπότε και συμπληρώνει το χρόνο ασφάλισης των 35 ετών- και τη γραμμή ηλικίας 58 του πίνακα 1).

Εναλλακτικά, μπορεί να αναγνωρίσει πηλασματικό χρόνο στρατιωτικής υπηρεσίας προκειμένου να θεμελιώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης σε μικρότερη ηλικία:

- αναγνωρίζοντας **ένα (1) έτος** στρατιωτικής υπηρεσίας το 2015, συμπληρώνει 35 έτη ασφάλισης το 2016 και θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση του 59ου έτους της ηλικίας του (το 2016), ενώ
- αναγνωρίζοντας **δύο (2) έτη** στρατιωτικής υπηρεσίας του 2015, συμπληρώνει 35 έτη ασφάλισης το 2015 και θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση ηλικίας 58 ετών και 6 μηνών (το 2016).

B' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (1983 – 1992)

ΓΥΝΑΙΚΕΣ (πλήρης σύνταξη)

ανάλογα με το έτος συμπλήρωσης της ηλικίας και της 35ετίας

Έτος συμπλήρωσης της ηλικίας	Όριο ηλικίας και έτη ανάλογα με το έτος συμπλήρωσης της 35ετίας για σύνταξη		
	2010	2011	2012
Έως 18/8/2015	58 + 35 έτη	58 + 36 έτη	59* + 37 έτη
58 ή 59* ετών από 19/8 – 31/12/2015	58,6 μήνες	58,6 μήνες	59,5* μήνες
58 ή 59 ετών το 2016	59	59	59,9
58 ή 59 ετών το 2017	59,6	59,6	60,2
58 ή 59 ετών το 2018	60	60	60,6
58 ή 59 ετών το 2019	60,6	60,6	60,11
58 ή 59 ετών το 2020	61	61	61,3
58 ή 59 ετών το 2021	61,6	61,6	61,8
58 ή 59 ετών το 2022	62	62	62

* η ηλικία των 59 ετών αφορά όσους είχαν την 35ετία το 2012 (και με πηλασματικά έτη).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Με την 35ετία από 1/1/2013 και μετά και με πηλασματικά έτη, ισχύουν τα γενικά όρια ηλικίας για πλήρη σύνταξη που απαιτείται να συνυπάρχουν τόσο τα έτη ασφάλισης (40), όσο και το όριο ηλικίας των 62 για συνταξιοδότηση για κάθε κατηγορία.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ (1983 – 1992)

Μπότερες ανήλικων παιδιών ασφαλισμένες για πρώτη φορά το διάστημα 1/1/1983 -31/12 1992 με 25ετία καθώς και χήροι πατέρες ανηλίκου

Προγενέστερο του ν. 4336/2015 καθεστώσ.

Α. Για τη συνταξιοδότηση των μπτέρων ασφαλισμένων για πρώτη φορά κατά το χρονικό διάστημα 1/1/1983 έως 31/12/1992, το απαιτούμενο όριο ηλικίας (για λήψη πλήρους ή μειωμένης σύνταξης) μέχρι 18/8/2015 είναι αυτό που αντιστοιχεί στο έτος συμπλήρωσης χρόνου ασφάλισης 25 ετών.

Σημειώνεται ότι για την κατηγορία αυτή των ασφαλισμένων **υπάρχει η δυνατότητα συνταξιοδότησης με αναστολή** (δηλαδή η έκδοση συνταξιοδοτικής απόφασης με τη συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου ασφάλισης στην οποία ορίζεται ότι η σύνταξη θα αρχίσει να καταβάλλε-

ται με τη συμπλήρωση του απαιτούμενου ορίου ηλικίας για λήψη πλήρους σύνταξης)

Μέχρι και την και την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015, δηλαδή μέχρι και την 18/8/2015:

✘ **Θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος** προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή η ασφαλισμένη μητέρα ανήλικου παιδιού έχει συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης (25 έτη) έχοντας ανήλικο παιδί και ότι έχει συμπληρώσει και το κατά περίπτωση απαιτούμενο όριο ηλικίας.

✘ **η κατοχύρωση προϋποθέσεων συνταξιοδότησης** προϋποθέτει ότι σε κάποια χρονική στιγμή μέχρι 31/12/2012 η ασφαλισμένη μητέρα ανήλικου παιδιού έχει συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης (25 έτη) έχοντας ανήλικο παιδί χωρίς να έχει και την απαιτούμενη ηλικία (άρα, έχει δικαίωμα λήψης σύνταξης με τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση απαιτούμενου ορίου ηλικίας).

Σημειώνεται ότι οι διατάξεις που αφορούν στη συνταξιοδότηση μητέρων ανήλικων παιδιών που ασφαλίστηκαν για πρώτη φορά κατά την περίοδο 1983-1992 έχουν εφαρμογή και στους χήρους πατέρες ανήλικων παιδιών που ασφαλίστηκαν για πρώτη φορά κατά την ίδια χρονική περίοδο.

Για τις περιπτώσεις όπου η θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος των ασφαλισμένων αυτής της κατηγορίας πραγματοποιείται μέχρι και την 18/8/2015, οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης είναι:

ΠΑΛΑΙΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ (έως 18/8/2015)

	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
			ΓΙΑ ΠΛΗΡΗ ΣΥΝΤΑΞΗ	ΓΙΑ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ
ΜΗΤΕΡΕΣ / ΧΗΡΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ	2010	25	50	--
	2011		52	50
ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ	2012		55	53
(ασφαλισμένοι κατά την περίοδο 1/1/1983-31/12/1992)	2013 και μετά		67	62

ΝΕΑ ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ (από 19/8/2015)

Μπότερες /χήροι πατέρες ανηλίκου με 25ετία

Έτος συμπλήρωσης του αντιστοιχου ορίου ηλικίας για πλήρη ή μειωμένη	Έτος κατοχύρωσης και νέα ηλικία σύνταξης	Έτος κατοχύρωσης και ηλικία σύνταξης		Έτος κατοχύρωσης και ηλικία σύνταξης	
	2010 πλήρης	2011 πλήρης - μειωμένη		2012 πλήρης - μειωμένη	
Μέχρι 18/8/2015	50	52	50	55	53
19/8 -31/12/2015	55	55	55	56,6	56,6
2016	56,9	56,9	56,9	58	58
2017	58,5	58,5	58,5	59,6	59,6
2018	60,2	60,2	60,2	61	61
2019	61,10	61,10	61,10	62,6	62
2020	63,7	63,7	62	64	62
2021	65,3	65,3	62	65,6	62
2022	67	67	62	67	62

* Όσες ασφαλισμένες μπότερες συμπλήρωσαν την 25ετία με ανήλικο από 1/1/2013 και μετά, συνταξιοδοτούνται στα 67 με πλήρη σύνταξη και στα 62 με μειωμένη.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

1. Μπότερα ασφαλισμένη στον ΤΑΠ-ΟΤΕ το 1987, που το 2012 έχει συμπληρώσει 25 έτη ασφάλισης, έχει κατά το χρόνο αυτό ανήλικο παιδί και είναι 51 ετών → κατοχύρωνε δικαίωμα για λήψη πλήρους σύνταξης με προϋποθέσεις που αντιστοιχούν στο έτος 2012, δηλαδή, με τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας της ή μειωμένη με τη συμπλήρωση του 53ου.

Η γυναίκα αυτή, το 2015 είναι 54 ετών, οπότε μπορεί να πάρει πλήρη σύνταξη με τη συμπλήρωση του 58ου έτους της ηλικίας της (όπως προκύπτει από τη στήλη του έτους 2016 –κατά το οποίο συμπληρώνει το 55ο έτος της ηλικίας της και τη γραμμή της ηλικίας των 55 του πίνακα 2) ή με μειωμένη σύνταξη το 2015 (αφού έχει ήδη συμπληρώσει το 53ο έτος της ηλικίας της θεμελιώνοντας δικαίωμα για λήψη μειωμένης σύνταξης πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015). Στην περίπτωση που επιλέξει να συνταξιοδοτηθεί με μειωμένη σύνταξη η μείωση του ποσού της σύνταξής της θα είναι 30% (1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται του ορίου ηλικίας για πλήρη συνταξιοδότηση μέχρι το πολύ 30%) για όσο θα λαμβάνει τη σύνταξη της.

- Μητέρα ασφαλισμένη το 1992, που το 2015 συμπληρώνει 17 έτη ασφάλισης, έχει ανήλικο παιδί και είναι 50 ετών → δεν έχει θεμελιώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015, μπορεί, επομένως, να συνταξιοδοτηθεί με πλήρη σύνταξη σε ηλικία 67 ετών ή με μειωμένη με τη συμπλήρωση του 62ου έτους της ηλικίας της (όπως προκύπτει από τον πίνακα 2 για όσους συμπληρώνουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης μετά το 2021, αλλά και όπως προβλέπεται από το προγενέστερο του ν. 4336/2015 νομοθετικό πλαίσιο).

Ασφαλισμένη με 23 έτη το 2012 και ανήλικο τέκνο που συμπληρώνει το 55ο έτος το 2018. Μπορεί να αναγνωρίσει πηλασματικό χρόνο (εκτός των παιδιών) και να συμπληρώσει 25ετία το 2012. Έτσι θα συνταξιοδοτηθεί με το όριο ηλικίας του 2018 για πλήρη σύνταξη που είναι το 61ο έτος.

Επειδή όμως θα έχει συμπληρώσει το 53ο έτος το 2016 μπορεί να αποχωρήσει με μειωμένη όταν πιάσει το νέο όριο ηλικίας που είναι το 58ο έτος. Η μείωση θα είναι μόνο 10% γιατί το όριο ηλικίας για πλήρη σύνταξη το 2016 είναι το 58ο έτος για όσες συμπληρώνουν το 55ο έτος.

Αν δεν έχει τη δυνατότητα εξαγοράς πηλασματικού χρόνου, τότε θα αποχωρήσει στα 62 για μειωμένη ή στα 67 για πλήρη σύνταξη. Κερδίζει λοιπόν την έξοδο ως και 9 χρόνια νωρίτερα και με τη μικρότερη δυνατή ποινή δηλαδή με ένα 10% μείον στη σύνταξη.

Ασφαλισμένη που γίνεται 52 ετών το 2016, θα βγει με πλήρη σύνταξη στα 56 και 9 μήνες εφόσον είχε το 2011 ανήλικο τέκνο και 25ετία. Μπορεί να αποχωρήσει όμως και το 2016 με μειωμένη καθώς έχει συμπληρώσει το 50ο έτος που είναι το όριο για την πρόωρη σύνταξη μητέρων με διατάξεις του 2011. Σε αυτή την περίπτωση η μείωση της σύνταξης θα υπολογιστεί με βάση το όριο για πλήρη που είναι 56 και 9 μήνες. Δηλαδή θα έχει περικοπή 28,5% γιατί η ηλικία αποχώρησης (52 το 2016) απέχει 4,9 έτη από το νέο όριο για πλήρη σύνταξη. Οπότε η μείωση είναι 6% για κάθε έτος (24% για τα 4 χρόνια) και 4,5% για τους 9 μήνες, δηλαδή 28,5% συνολική περικοπή. Η ασφαλισμένη δεν θα έχει το έξτρα πέναλτι 10% λόγω πρόωρης εξόδου γιατί είχε ήδη θεμελιώσει δικαίωμα αποχώρησης για μειωμένη πριν από το νέο νόμο. Αν όμως θεμελιώνει δικαίωμα για μειωμένη μετά το νόμο, θα είχε και την έξτρα ποινή 10%.

ΜΗΤΕΡΕΣ/ΧΗΡΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΜΕ 5.500 Η.Α.

Στις μητέρες ανήλικων παιδιών - ασφαλισμένες των τ. Ειδικών Ταμείων οι καταστατικές διατάξεις των οποίων προέβλεπαν τη συνταξιοδότηση γυναικών με ανήλικα παιδιά εφαρμόζεται **και η διάταξη της νομοθεσίας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ** για τη συνταξιοδότηση μητέρων ανήλικων παιδιών ασφαλισμένων μέχρι 31/12/1992. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, το όριο ηλικίας για συνταξιοδότηση είναι αυτό που αντιστοιχεί στο έτος κατά το οποίο η ασφαλισμένη συμπληρώνει τον προβλεπόμενο χρόνο ασφάλισης των 5.500 ημερών, όπως φαίνεται στον πίνακα:

ΠΑΛΑΙΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ (έως 18/8/2015)

	ΕΤΟΣ	ΧΡΟΝΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
			ΓΙΑ ΠΛΗΡΗ ΣΥΝΤΑΞΗ	ΓΙΑ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ
ΜΗΤΕΡΕΣ / ΧΗΡΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ	2010	5.500 ημέρες	55	50
	2011		57	52
ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ	2012		60	55
(ασφαλισμένοι μέχρι 31/12/1992)	2013 και μετά		67	62

Σημειώνεται ότι για την κατηγορία αυτή των ασφαλισμένων **δεν υπάρχει** η δυνατότητα συνταξιοδότησης **με αναστολή**.

Νέα όρια ηλικίας από 19/8/2015

Η νέα ηλικία συνταξιοδότησης στην κατηγορία αυτή προσδιορίζεται από τη στήλη "ηλικία συνταξιοδότησης" στον πίνακα 2 του υπουργείου και όπως αναλύεται στον παρακάτω πίνακα (αφού ο απαιτούμενος χρόνος ασφάλισης είναι μικρότερος των 35 ετών) που αντιστοιχεί στο έτος συμπλήρωσης του παιδιού ορίου ηλικίας.

Μητέρες/χήροι πατέρες ανηλικού με 5.500 η.α. (18 έτη +4 μήνες)

Έτος συμπλήρωσης του αντίστοιχου ορίου ηλικίας για πλήρη ή μειωμένη σύνταξη	Ηλικία σύνταξης με προϋποθέσεις 2010		Ηλικία σύνταξης με προϋποθέσεις 2011		Ηλικία σύνταξης με προϋποθέσεις 2012	
	πλήρης	μειωμένη	πλήρης - μειωμένη	πλήρης - μειωμένη	πλήρης - μειωμένη	πλήρης - μειωμένη
Έως 18/8/2015	55	50	57	52	60	55
Από 19/8-31/12/2015	56,6	55	58,3	55	60,11	56,6
2016	58	56,9	59,6	56,9	61,9	58
2017	59,6	58,5	60,9	58,5	62,8	59,6
2018	61	60,2	62	60,2	63,6	61
2019	62,6	61,10	63,3	61,10	64,5	62
2020	64	62	64,6	62	65,3	62
2021	65,6	62	65,9	62	66,2	62
2022	67	62	67	62	67	62

Ασφαλισμένη με ανήλικο τέκνο ως το 2012 αλλά με 20 έτη, μπορεί να αποχωρήσει με τις προϋποθέσεις μητέρων του ΙΚΑ, που προβλέπουν 18,3 έτη ασφάλισης ως το 2012 και ανήλικο τέκνο. Σε αυτή την περίπτωση για να αποφύγουν την αύξηση του ορίου ηλικίας πρέπει να είχαν συμπληρώσει το 55ο ως το 60ο έτος της ηλικίας τους μέχρι τις 18/8/2015 για να έχουν θεμελιωμένο δικαίωμα για πλήρη σύνταξη, ή από το 50ο ως το 55ο έτος για να πάρουν μειωμένη σύνταξη.

Μητέρες 3 τουλάχιστον παιδιών/3τεκνοί χήροι με ανήλικο/3τεκνοί διαζευγμένοι με ανήλικο

Προγενέστερο του ν. 4336/2015, παλαιό καθεστώς

Για τη συνταξιοδότηση των μητέρων 3 τουλάχιστον παιδιών ή των πατέρων 3 τουλάχιστον παιδιών που είναι χήροι ή διαζευγμένοι και έχουν την επιμέλεια των ανήλικων ή ανίκανων παιδιών με δικαστική απόφαση και έχουν ασφαλιστεί για πρώτη φορά μέχρι και 31/12/1992, το απαιτούμενο όριο ηλικίας μέχρι την 18/8/2015 είναι αυτό που αντιστοιχεί στο έτος συμπλήρωσης χρόνου ασφάλισης 20 ετών.

Όσον αφορά στους διαζευγμένους πατέρες 3 τουλάχιστον παιδιών, για την κατοχύρωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος απαιτείται να συντρέχουν όλες οι προϋποθέσεις που θέτει η παρ. 6 του άρθρου 144 του ν. 3655/2008.

Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015 είναι:

ΠΑΛΑΙΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ (έως 18/8/2015)

	ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
ΜΗΤΕΡΕΣ 3 ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΠΑΙΔΙΩΝ (ή πατέρες 3 τουλάχιστον παιδιών που είναι χήροι ή διαζευγμένοι και έχουν την επιμέλεια των ανήλικων ή ανίκανων παιδιών με δικαστική απόφαση) (ισχύει για όλες τις μέχρι 31/12/1992 ασφαλισμένες)	2010	20	ΑΟΗ
	2011		52
	2012		55
	2013 και μετά		67

Νέα Όρια Ηλικίας από 19/8/2015

Γυναίκες με 3 τουλάχιστον παιδιά ή χήροι 3τεκνοί πατέρες ανηλίκου ή άνδρες διαζευγμένοι με 3 παιδιά και ανήλικο (με 20ετία)

Έτος συμπλήρωσης του αντιστοιχου ορίου ηλικίας	Έτος συμπλήρωσης 20ετίας και ηλικία σύνταξης 2010	Έτος συμπλήρωσης 20ετίας και ηλικία σύνταξης 2011	Έτος συμπλήρωσης 20ετίας και ηλικία σύνταξης 2012
Έως 18/8/2015	πλήρης Χ.Ο.Η.	πλήρης 52	πλήρης 55
Από 19/8 – 31/12//2015	Χ.Ο.Η.	55	56,6
2016	Χ.Ο.Η.	56,9	58
2017	Χ.Ο.Η.	58,5	59,6
2018	Χ.Ο.Η.	60,2	61
2019	Χ.Ο.Η.	61,10	62,6
2020	Χ.Ο.Η.	63,7	64
2021	Χ.Ο.Η.	65,3	65,6
2022	Χ.Ο.Η.	67	67

Παραδείγματα

- Μητέρα 3 παιδιών, ασφαλισμένη στο τ. ΤΑΠ-ΟΤΕ πριν την 1/1/1993, που το 2012 είχε 20 έτη ασφάλισης και ήταν 51 ετών → θα θεμελιώνει δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας της (το 2016). Η γυναίκα αυτή, μπορεί να πάρει πλήρη σύνταξη με τη συμπλήρωση του 58ου έτους της ηλικίας της (όπως προκύπτει από τη στήλη του έτους 2016 –κατά το οποίο συμπληρώνει το 55ο έτος της ηλικίας της και τη γραμμή της ηλικίας των 55 του πίνακα 2).
- Πατέρας 3 παιδιών, διαζευγμένος, ασφαλισμένος πριν την 1/1/1993 στο ΤΑΠ-ΟΤΕ που το 2015 έχει 20 έτη ασφάλισης, έχει λάβει την επιμέλεια των ανήλικων παιδιών του και είναι 54 ετών → θα θεμελιώνει δικαίωμα λήψης πλήρους σύνταξης με τη συμπλήρωση του 67ου έτους της ηλικίας του. Το νέο όριο ηλικίας παραμένει το 67ο (όπως προκύπτει από τον πίνακα 2 για όσους συμπληρώνουν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης μετά το 2021).

Γυναίκες γενικά με 25ετία μέχρι 31/12/1992

ανάλογα πότε συμπληρώνουν την ηλικία των 60 ή 55 ετών

Έτος συμπλήρωσης των 60 ή 55 ετών	Χρόνος ασφάλισης	Ηλικία για πλήρη	Ηλικία για μειωμένη
2010: 60 ή 55	25	60	55
2011: 60 ή 55	25	61	56
2012: 60 ή 55	25	62	57
2013: 60 ή 55	25	67	62

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕ 15ΕΤΙΑ

Ανάλογα ποιο έτος συμπληρώνουν την ηλικία των 60 ετών

60 ετών το 2010: **στα 60**

60 ετών το 2011: **στα 61**

60 ετών το 2012: **στα 62**

60 ετών από 1/1/2013: **στα 67**

Όλες οι γυναίκες που συμπλήρωσαν την ηλικία των 60 ετών από 1/1/2013 και μετά συνταξιοδοτούνται στα 67 με πλήρη σύνταξη.

ΑΝΔΡΕΣ (1983 – 1992)

ΑΝΔΡΕΣ ΜΕ ΠΛΗΡΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

ανάλογα με το έτος συμπλήρωσης της 35ετίας και της ηλικίας

Έτος συμπλήρωσης της ηλικίας	Όριο ηλικίας και έτη ανάλογα με το έτος συμπλήρωσης της 35ετίας για σύνταξη		
	2010	2011	2012
Έως 18/8/2015	58 + 35 έτη	58 + 36 έτη	59* + 37 έτη
58 ή 59* ετών από 19/8 – 31/12/2015	58,6 μήνες	58,6 μήνες	59,5* μήνες
58 ή 59 ετών το 2016	59	59	59,9
58 ή 59 ετών το 2017	59,6	59,6	60,2
58 ή 59 ετών το 2018	60	60	60,6
58 ή 59 ετών το 2019	60,6	60,6	60,11
58 ή 59 ετών το 2020	61	61	61,3
58 ή 59 ετών το 2021	61,6	61,6	61,8
58 ή 59 ετών το 2022	62	62	62

* η ηλικία των 59 ετών αφορά όσους είχαν την 35ετία το 2012 (και με πηλασματικά έτη).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Με την 35ετία από 1/1/2013 και μετά και με πηλασματικά έτη, ισχύουν τα γενικά όρια ηλικίας για πλήρη σύνταξη που απαιτείται να συνυπάρχουν τόσο τα **έτη ασφάλισης (40)**, όσο και το **όριο ηλικίας των 62** για συνταξιοδότηση για κάθε κατηγορία.

ΑΝΔΡΕΣ ΜΕ 25ΕΤΙΑ

Ανάλογα ποιο έτος συμπληρώνεται η ηλικία των 65 ή 60 ετών από 19/8/2015 και μετά.

Έτος συμπλήρωσης των 65 ή 60 ετών	Ηλικία για πλήρη σύνταξη	Ηλικία για μειωμένη σύνταξη
65 ή 60 ετών έως 18/8/2015	65	60
65 ή 60 ετών έως 31/12/2015	65,3	60,11
65 ή 60 ετών το 2016	65,6	61,9
65 ή 60 ετών το 2017	65,9	62
65 ή 60 ετών το 2018	66	62
65 ή 60 ετών το 2019	66,3	62
65 ή 60 ετών το 2020	66,6	62
65 ή 60 ετών το 2021	66,9	62
65 ή 60 ετών το 2022	67	62

ΜΕ 25ΕΤΙΑ ΑΠΟ 1/1/2013 ΚΑΙ ΜΕΤΑ

Πλήρης στα 67

Μειωμένη στα 62

ΑΝΔΡΕΣ ΜΕ 15ΕΤΙΑ

Με 15ετία και 65 ετών μέχρι 31/12/2012: **στα 65**

Με 15ετία ή 65 ή και τα δύο από 1/1/2013 και μετά: **στα 67**

Γ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥΣ ΑΠΟ ΤΗΝ 1/1/1993 ΚΑΙ ΜΕΤΑ (ΝΕΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ)

ΔΕΝ ΕΓΙΝΑΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΥΤΗ

1. Για τους ασφαλισμένους/ες που συνταξιοδοτούνται με 40 έτη ασφάλισης:

Σύμφωνα με τις προγενέστερες του ν. 4336/2015 διατάξεις
ίσχυαν οι ακόλουθες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης:

ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
1.1.2011 έως 31.12.2012	40	60
από 1.1.2013 και μετά		62

Οι ασφαλισμένοι/-ες της κατηγορίας αυτής, από 1.1.2013, συνταξιοδοτούνται με τη συμπλήρωση 40 ετών ασφάλισης και του 62ου έτους της ηλικίας.

Β. Μετά το ν. 4336/2015 και την ανωτέρω σχετική Υ.Α., δεν τροποποιήθηκε η προϋπόθεση συνταξιοδότησης της κατηγορίας αυτής, η οποία ισχύει ήδη από 1.1.2013 (η πρόβλεψη αυτή υπήρχε στο ν.4093/2012).

ΜΗΤΕΡΕΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ/ΧΗΡΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ ΑΝΗΛΙΚΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΑΠΟ 1/1/1993 ΚΑΙ ΜΕΤΑ

Για τις μητέρες ανηλίκων παιδιών (παρ. 17, περ. ε', του άρθρου 10 του ν.3863/2010 και υποπαράγραφος ΙΑ.4 της παραγράφου ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν.4093/12):

Α. Σύμφωνα με τις προγενέστερες του ν. 4336/2015 διατάξεις ίσχυαν οι ακόλουθες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης:

ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ που απαιτούνται για συνταξιοδότηση	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ που απαιτείτο για πλήρη σύνταξη	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ που απαιτείτο για μειωμένη σύνταξη
2010	20	55	50
2011	20	55	50
2012	20	55	50
2013	20	67	62

Η δυνατότητα συνταξιοδότησης με τις εν λόγω προϋποθέσεις, παρέχεται μόνο στην περίπτωση που κατά τη συμπλήρωση των 20 ετών ημερών ασφάλισης συντρέχει και η ανηλικότητα του παιδιού.

Οι εν λόγω προϋποθέσεις συνταξιοδότησης ισχύουν και για τους χήρους πατέρες ανηλίκων παιδιών.

Β. Μετά το ν. 4336/2015 και την ανωτέρω σχετική Υ.Α. **δεν τροποποιήθηκε** η προϋπόθεση συνταξιοδότησης της κατηγορίας αυτής, η οποία ισχύει ήδη από 1.1.2013 και εφεξής, δηλαδή 20 έτη ασφάλισης, ανήλικο τέκνο και το 67ο ή το 62ο έτος της ηλικίας για τη λήψη πλήρους ή μειωμένης σύνταξης αντίστοιχα (η πρόβλεψη αυτή υπήρχε στο ν.4093/2012).

Σημειώνεται ότι, για την προϋπόθεση συνταξιοδότησης ως μητέρα ανήλικου παιδιού, όπως ίσχυε τα έτη 2010-2012, δεν προβλεπόταν δυνατότητα κατοχύρωσης, αλλά μόνο θεμελίωσης.

3. Για τους ασφαλισμένους που συνταξιοδοτούνται με 15 έτη ασφάλισης (παρ.1 άρθρο 24 του ν.2084/1992 και υποπαράγραφος ΙΑ.4 της παραγράφου ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν.4093/12):

Α. Σύμφωνα με τις προγενέστερες του ν. 4336/2015 διατάξεις ίσχυαν οι ακόλουθες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης:

ΕΤΟΣ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	
		ΠΛΗΡΗΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΗ
2012	15	65	60
2013	15	67	62

Β. Μετά το ν. 4336/2015 και την κοινοποιούμενη Υ.Α. δεν τροποποιήθηκε η προϋπόθεση συνταξιοδότησης της κατηγορίας αυτής, η οποία ισχύει ήδη από 1.1.2013, (η πρόβλεψη αυτή υπήρχε στο ν.4093/2012).

Παράδειγμα:

Ασφαλισμένος/-η με συνολικό χρόνο ασφάλισης τουλάχιστον 15 ετών, από 1.1.2013 και εφεξής δικαιούται πλήρη ή μειωμένη σύνταξη με τη συμπλήρωση του 67ου ή του 62ου έτους της ηλικίας αντίστοιχα (η πρόβλεψη αυτή υπήρχε ήδη από το ν. 4093/12 και δεν άλλαξε).

Στην περίπτωση της μειωμένης εξακολουθεί να ισχύει η προϋπόθεση των 2,5 τουλάχιστον ετών ασφάλισης την τελευταία πενταετία πριν την υποβολή της αίτησης για σύνταξη.

ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΣΥΖΥΓΟΥΣ/

ΓΟΝΕΙΣ/ΑΔΕΛΦΟΥΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ

Με τις διατάξεις του άρθ. 37 του ν. 3996/2011 δόθηκε το δικαίωμα συνταξιοδότησης μετά από 25 έτη ασφάλισης ανεξάρτητα από την ηλικία

τους στους συζύγους, γονείς ή αδελφούς αναπήρων, εφόσον πληρούνται οι συγκεκριμένες κατά περίπτωση προϋποθέσεις που περιγράφονται στην ανωτέρω σχετική νομοθεσία, όπως ισχύει.

Τι ορίζει το άρθρο 37 του ν.3996/2011.

Συνταξιοδότηση γονέων, συζύγων και αδελφών αναπήρων

1. Η παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 3232/2004 (Α' 48), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 61 του ν. 3518/2006 και τροποποιήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 53 του ν. 3518/2006 και το άρθρο 140 του ν. 3655/2008, αντικαθίσταται ως εξής:

«4.α. Γονείς και αδελφία ατόμων άγαμων με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω, τα οποία δεν εργάζονται και δεν νοσηλεύονται σε ιδρύματα με δαπάνη ασφαλιστικού ή άλλου δημόσιου φορέα, καθώς και σύζυγοι αναπήρων με ποσοστό 80% και άνω, εφόσον έχουν διανύσει τουλάχιστον δεκαετή έγγαμο βίο, ασφαλισμένοι σε φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης, αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 7.500 ημερών εργασίας ή 25 ετών πραγματικής ασφάλισης, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας και ανεξαρτήτως χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση.

Για τη συμπλήρωση του ανωτέρω προσδιοριζόμενου χρόνου λαμβάνεται υπόψη μόνο ο χρόνος στρατιωτικής θητείας που αναγνωρίζεται κατόπιν εξαγοράς κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. 1358/1983 (Α' 64), ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής παιδιών του άρθρου 6 του ν. 1483/1984 (Α' 153), που αναγνωρίζεται κατόπιν εξαγοράς κατά τα οριζόμενα στην παρ. 18 του άρθρου 10 του ν. 3863/2010 (Α' 115), όπως ισχύει κάθε φορά, καθώς και ο προβλεπόμενος από την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. χρόνος απουσίας από την εργασία λόγω κύησης και λοχείας, με την επιφύλαξη των διατάξεων της περίπτωσης ζ του παρόντος άρθρου ως προς τους αναγνωριζόμενους χρόνους των ασφαλισμένων του ΟΓΑ.

Το δικαίωμα συνταξιοδότησης ασκείται διαζευκτικά από τον ένα γονέα ή, στην περίπτωση των αδελφών, από έναν αδελφό/ή σε έναν φορέα κύριας και σε έναν φορέα επικουρικής ασφάλισης, υπό τους όρους και προϋποθέσεις των επόμενων περιπτώσεων και δεν ισχύει για χορήγηση δεύτερης σύνταξης.

β. Για την άσκηση του δικαιώματος από το γονέα του ανάπηρου τέκνου, πρέπει, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για συνταξιο-

δότηση, ο έτερος γονέας να μην λαμβάνει ή να μη δικαιούται σύνταξη από οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό ή το Δημόσιο, να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον 2.400 ημέρες ή 8 έτη πραγματικής ασφάλισης εκ των οποίων 600 ημέρες ή 2 έτη τα τελευταία 4 χρόνια, σε φορείς κύριας ασφάλισης ή/και το Δημόσιο **και να εργάζεται**.

Αν ο γάμος λυθεί, το δικαίωμα ασκείται από τον γονέα που έχει την επιμέλεια του ανάπηρου παιδιού με αμετάκλητη δικαστική απόφαση. Αν το παιδί είναι ενήλικο, το δικαίωμα ασκείται από τον γονέα που είχε την επιμέλεια όσο ήταν ανήλικο. Αν η ενηλικίωση επήλθε πριν τη λύση του γάμου, το δικαίωμα ασκείται από έναν από τους δύο γονείς με τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης αυτής.

Σε περίπτωση που το ανάπηρο παιδί έχει τεθεί σε δικαστική συμπαράσταση λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής ή λόγω σωματικής αναπηρίας, με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, το δικαίωμα ασκείται από τον γονέα που έχει οριστεί δικαστικός συμπαραστάτης.

γ. Για την άσκηση του δικαιώματος από τον αδελφό/ή πρέπει για τουλάχιστον μία πενταετία πριν την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεως για συνταξιοδότηση:

αα) να έχει οριστεί δικαστικός συμπαραστάτης του/της αδελφού/ής με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής ή λόγω σωματικής αναπηρίας ή ββ) ο/η με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω αδελφός/ή να συνοικεί αποδεδειγμένα και να τον βαρύνει. Κατά την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης οι δύο αδελφοί απαιτείται να είναι ορφανοί και από τους δύο γονείς ή ο εν ζωή γονέας να είναι ανάπηρος με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω.

Σε περίπτωση παύσης της δικαστικής συμπαράστασης ή διακοπής της συνοίκησης, η σύνταξη διακόπτεται από την ημερομηνία της παύσης ή της διακοπής αντίστοιχα και επαναχορηγείται εφόσον συντρέξουν εκ νέου οι προϋποθέσεις του παρόντος.

ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ

ΣΥΖΥΓΟΙ / ΓΟΝΕΙΣ / ΑΔΕΛΦΟΙ ΑΝΑΠΗΡΩΝ	ΕΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (πραγματική ασφάλιση)	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ
Μέχρι 18/8/2015	25	Χ.Ο.Η.

Για την κατηγορία αυτή των ασφαλισμένων που δεν είχαν θεμελιώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης μέχρι 18/8/2015 (δηλαδή δεν είχαν συμπληρώσει 25 έτη πραγματικής ή/και προαιρετικής ασφάλισης), η

σταδιακή αύξηση του ορίου ηλικίας σύμφωνα με τον πίνακα 1 αρχίζει από το 55ο έτος της ηλικίας και η νέα ηλικία συνταξιοδότησης προκύπτει από τη γραμμή ηλικίας 55 του έτους κατά το οποίο συμπληρώνονται τα 25 έτη ασφάλισης (εφόσον , βέβαια, συντρέχουν και οι λοιπές προϋποθέσεις του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου).

ΣΥΖΥΓΟΙ/ΓΟΝΕΙΣ/ΑΔΕΛΦΟΙ ΑΝΑΠΗΡΩΝ

Πίνακας με τα νέα όρια ηλικίας

Έτος συμπλήρωσης 25ετίας	Ηλικία σύνταξης
Μέχρι 18/8/2015	Χ.Ο.Η.
Από 18/8-31/12/2015	55+11
2016	56+9
2017	57+8
2018	58+6
2019	59+5
2020	60+3
2021	61+2
2022	62

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

Μητέρα παιδιού με αναπηρία 67% (που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθ. 37 του ν. 3996/2011), ασφαλισμένη στο ΤΑΠ-ΟΤΕ, η οποία το 2015 είναι 60 ετών και συμπληρώνει 25 έτη ασφάλισης τον Δεκέμβριο του 2015 → δεν έχει θεμελιώσει δικαίωμα μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015.

Το νέο όριο ηλικίας είναι 55 ετών και 11 μηνών (όπως προκύπτει από τη στήλη του έτους 2015 –οπότε και συμπληρώνει 25 έτη ασφάλισης- και τη γραμμή της ηλικίας 55 του πίνακα 1), ηλικία την οποία έχει ήδη συμπληρώσει η ασφαλισμένη, επομένως, μπορεί να συνταξιοδοτηθεί όταν συμπληρώσει 25 έτη ασφάλισης.

ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Ως γνωστόν, με την παρ. 1 του άρθρου 53 του ν. 2084/1992 ορίζεται ότι οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου των ασφαλισμένων των φορέων κύριας ασφάλισης ισχύουν και για τους φορείς επικουρικής ασφάλισης, στους οποίους υπάγονται οι ασφαλισμένοι.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν.4052/2012, οι ασφαλισμένοι του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης (ΕΤΕΑ) δικαιούνται σύνταξης, εφόσον θεμελιώνουν αντίστοιχο δικαίωμα συνταξιοδότησης στον φορέα κύριας ασφάλισής τους για την αυτή αιτία και έχουν συμπληρώσει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου που προβλέπει η νομοθεσία του αντίστοιχου φορέα κύριας ασφάλισής τους, καθώς και η γενικότερη νομοθεσία, όπως εκάστοτε ισχύουν.

Κατά συνέπεια, οι μεταβολές στα όρια ηλικία συνταξιοδότησης από τους φορείς κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο, που προβλέπονται στα άρθρα 1 και 2 του ν. 4336/2015 και στις Υπουργικές Αποφάσεις Φ.11321/οικ.47523/1570/23.10.2015 (Β'2311, για τους ΦΚΑ) και 122900/0092/27.10.2015 (Β'2325, για το Δημόσιο) ισχύουν και για το ΕΤΕΑ ως αντίστοιχο φορέα επικουρικής ασφάλισης.

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

ΝΕΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

Ο ΝΕΟΣ ΟΔΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΝΕΟ ΝΟΜΟ ΓΙΑ ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ

Νόμος 4387/12/05/2016

Εννοιολογικοί προσδιορισμοί

Με αίτηση συνταξιοδότησης μετά τον νόμο
4387/12/05/2016

Τι προβλέπει το άρθρο 2 που εισήχθη στον νέο νόμο για τον υπολογισμό των συντάξεων και άσχετα πότε θεμελίωσαν συνταξιοδοτικό δικαίωμα αλλήλ κάνουν αίτηση συνταξιοδότησης από την δημοσίευση του νέου νόμου και μετά.

Πως θα υπολογιστούν οι συντάξεις που εκκρεμούν;

Τόσο οι εκκρεμείς συντάξεις όσο και εκείνες για τις οποίες υποβλήθηκαν αιτήσεις πριν από τη δημοσίευση του νόμου - δηλ. μέχρι και 12/05/2016 - στην εφημερίδα της κυβέρνησης, θα ισχύσουν ευνοϊκότεροι όροι συνταξιοδότησης γιατί θα υπολογιστούν με υψηλότερα ποσοστά αναπηλήρωσης και με το προηγούμενο καθεστώς.

Από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου 4387/2016, δηλ. από 13/05/2016 με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων του νόμου αυτού, η κύρια σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος, ανικανότητας και εκ μεταβιβάσεως υπολογίζεται ως το άθροισμα δύο τμημάτων:

Πιο συγκεκριμένα προβλέπεται:

1) Βασική (εθνική) σύνταξη

Η εθνική σύνταξη δεν χρηματοδοτείται από ασφαλιστικές εισφορές αλλήλ απευθείας από τον κρατικό προϋπολογισμό.

2) Αναλογική (ανταποδοτική) σύνταξη

Το ανταποδοτικό μέρος της σύνταξης υπολογίζεται βάσει των αποδοχών επί των οποίων καταβλήθηκαν εισφορές και του ποσοστού αναπηλήρωσης σύμφωνα με το σχετικό άρθρο του νόμου και όπως αναλύουμε παρακάτω στον τρόπο υπολογισμού των συντάξεων.

ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

Η Εθνική Σύνταξη αποσκοπεί στην αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού Αποκλεισμού και δεν χρηματοδοτείται από ασφαλιστικές εισφορές αλλά απευθείας από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Αρμόδιος για την καταβολή της εθνικής σύνταξης είναι ο Ε.Φ.Κ.Α.

Το ανταποδοτικό μέρος της σύνταξης αποσκοπεί στην εξασφάλιση αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης, όσο το δυνατόν εγγύτερα προς εκείνο που είχε ο εργαζόμενος κατά τη διάρκεια του εργασιακού του βίου...

Το ποσό της κανονισθείσας κατά τα ανωτέρω σύνταξης καταβάλλεται ανά μήνα, δώδεκα φορές το χρόνο.

Το κράτος έχει πλήρη εγγυητική υποχρέωση για το σύνολο των ασφαλιστικών παροχών...

Εθνική (Βασική) Σύνταξη

Πώς και σε ποιους δίνεται

Η Εθνική Σύνταξη καταβάλλεται σε όλους όσοι διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα για τουλάχιστον δεκαπέντε (15) έτη, μεταξύ του 15ου και του 67ου έτους της ηλικίας τους ή του έτους της ηλικίας τους στο οποίο, κατά τις οικείες διατάξεις, θεμελιώνουν δικαίωμα πλήρους σύνταξης.

Το ποσό της μειώνεται για τους συνταξιούχους λόγω γήρατος κατά 1/40 για κάθε χρόνο που υπολείπεται των σαράντα (40) ετών διαμονής στην Ελλάδα, μεταξύ του 15ου και του 67ου έτους της ηλικίας.

Το ποσό της εθνικής σύνταξης μειώνεται αναλογικά στις περιπτώσεις θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος σε μειωμένη σύνταξη λόγω γήρατος ή λόγω αναπηρίας.

Η μείωση της εθνικής σύνταξης προκειμένου για τους ασφαλισμένους που λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη γήρατος, ανέρχεται σε 1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται για τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης.

Για τους συνταξιούχους που λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη λόγω αναπηρίας με ποσοστό 67% έως και 79,99% χορηγείται το 75% της εθνικής σύνταξης, και με ποσοστό από 50% έως και 66,99% χορηγείται το 50% αυτής.

Οι προσαρμογές αυτές δεν έχουν εφαρμογή σε όσους συνταξιο-

δοτούνται με τις διατάξεις του ν. 612/1977 (ΦΕΚ 164 Α'), καθώς και για τα πρόσωπα του τετάρτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 των άρθρων 1 και 26 του π.δ. 169/2007 (ΦΕΚ 210 Α').

Στις περιπτώσεις χορήγησης σύνταξης λόγω θανάτου, το ποσό της εθνικής σύνταξης προσδιορίζεται για τον επιζώντα σύζυγο και κάθε συνδικαιούχο με βάση το δικαιούμενο ποσοστό σύνταξης λόγω θανάτου σύμφωνα διατάξεις του ασφαλιστικού φορέα προέλευσης, άλλως του κληρονομικού δικαίου.

Το καταβαλλόμενο σε αυτά ποσοστό, μετά τη διακοπή χορήγησης του, προστίθεται στο ποσοστό που χορηγείται στο δικαιούχο επιζώντα σύζυγο

και έως το ποσοστό της δικαιούμενης σύνταξης. Σε περίπτωση επιμερισμού της εξ ιδίου δικαιώματος σύνταξης μεταξύ δικαιούχου και τέκνων, το ποσό της εθνικής σύνταξης κατανέμεται κατά τα ποσοστά του επιμερισμού.

Σε περίπτωση σώρευσης συντάξεων χορηγείται μία εθνική σύνταξη. Στην περίπτωση συνταξιούχου ή δικαιούμενου μιας πλήρους σε ποσό και μιας μειωμένης κύριας σύνταξης, το ποσό της χορηγούμενης εθνικής σύνταξης είναι πλήρες.

Για την πρώτη εφαρμογή του νόμου αυτού η εθνική σύνταξη ορίζεται σε 384€ κάθε μήνα με 20 έτη ασφάλισης και 345€ με 15ετία.

Ανταποδοτική (Αναλογική) σύνταξη

Οι ασφαλισμένοι κύριας ασφάλισης δικαιούνται ανταποδοτικό μέρος σύνταξης, που προκύπτει με βάση τις συντάξιμες αποδοχές, το χρόνο ασφάλισης, όπως ορίζεται στο νόμο και τα κατ' έτος ποσοστά αναπλήρωσης υπολογιζόμενα επί του μέσου όρου των συντάξιμων αποδοχών ολοκλήρου του εργασιακού βίου.

Για τους μισθωτούς, ο μέσος όρος μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού του βίου.

Για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της σύνταξης των αιτήσεων συνταξιοδότησης που θα κατατεθούν μετά την έναρξη ισχύος του νόμου και εντός του 2016, ως συντάξιμες αποδοχές λαμβάνονται υπόψη ο μέσος μηνιαίος μισθός – εισόδημα κατά τις ειδικότερες λοιπές προβλέψεις του σχετικού άρθρου, **που προκύπτει από το έτος 2002 και έως την υποβολή της αίτησης.**

Εφεξής, ετησίως η περίοδος αυτή αναφοράς αυξάνεται κατά ένα έτος.

Ως συντάξιμες αποδοχές για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους σύνταξης κύριας ασφάλισης λόγω γήρατος, αναπηρίας

ή θανάτου λαμβάνονται υπόψη:

Ως σύνολο μηνιαίων αποδοχών που έλαβε ο ασφαλισμένος νοείται το άθροισμα των μηνιαίων αποδοχών που υπόκεινται σε εισφορές, **καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού του βίου, εξαιρουμένων των δώρων εορτών και του επιδόματος αδείας που τυχόν καταβλήθηκαν.**

Για τον υπολογισμό των συντάξιμων αποδοχών λαμβάνονται υπόψη οι αποδοχές του ασφαλισμένου για κάθε ημερολογιακό έτος, **πλην του τελευταίου έτους ή τμήματος έτους**, κατά το οποίο υποβάλλεται η αίτηση συνταξιοδότησης, προσαυξανόμενες κατά την ετήσια μεταβολή

μισθών, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.

Τι είναι η αναλογική – ανταποδοτική σύνταξη

Ποια είναι τα ποσοστά αναπηλήρωσης

Η αναλογική – ανταποδοτική - σύνταξη, θα είναι το δεύτερο μέρος της κύριας σύνταξης που συνδέεται με τις εισφορές που αναλογούν (μισθός ή εισόδημα) καθώς και τα έτη ασφάλισης που έχουν συμπληρωθεί μέχρι την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης και έχει περισσότερο ανταποδοτικό χαρακτήρα.

Ενιαίο θα είναι το ποσοστό αναπηλήρωσης των συντάξιμων αποδοχών για όλους και θα κλιμακώνεται ανάλογα με την μισθολογική ή εισοδηματική κατηγορία.

Δηλαδή θα είναι υψηλότερο για τους χαμηλόμισθους και χαμηλότερο για τους υψηλόμισθους.

Για τους μισθωτούς, ο μέσος όρος μηνιαίων αποδοχών όλου του ασφαλιστικού βίου από το 2002 και μετά (το πηλίκο του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών που υπόκεινται σε εισφορές δια του συνολικού χρόνου ασφάλισης).

Το τελικό ποσό της ανταποδοτικής σύνταξης υπολογίζεται με βάση κλιμακωτά ποσοστά αναπηλήρωσης που εξαρτώνται από τον χρόνο ασφάλισης.

Για τα πρώτα 15 χρόνια ο συντελεστής είναι 0,77% κατ' έτος δηλ. 11,55% αναπηλήρωση του συντάξιμου μισθού για 15 έτη ασφάλισης.

Παράδειγμα με 15ετία:

Με μισθό 1.000€ X 11,55% = 115,5€ αναλογική σύνταξη.

Εδώ προστίθεται και η εθνική σύνταξη των 345€ για τα 15 έτη για να έχουμε το τελικό ποσό της κύριας σύνταξης 460,5€.

Οι συντελεστές αναπήρωσης της ανταποδοτικής σύνταξης έχουν ως εξής ανά έτος και Ζετία:

Από 15,01 - 18:	0,84% ανά έτος	Από 30,01 - 33:	1,42% ανά έτος
Από 18,01 - 21:	0,90 % ανά έτος	Από 33,01 - 36:	1,59% ανά έτος
Από 21,01 - 24:	0,96% ανά έτος	Από 36,01 - 39:	1,80% ανά έτος
Από 24,01 - 27:	1,03% ανά έτος	Από 39,01 - 42:	2% ανά έτος
Από 27,01 - 30:	1,21% ανά έτος		

Αυτό σημαίνει όμως πως η ανταποδοτική σύνταξη σπάει σε κομμάτια ανάλογα με το πόσα χρόνια ασφάλισης έχει ο ασφαλισμένος και για κάθε ένα από τα έτη αυτά υπολογίζεται ξεχωριστά με διαφορετικό συντελεστή.

Στο ποσό της ανταποδοτικής σύνταξης σύμφωνα με τα έτη ασφάλισης, τις αποδοχές και τους ανάλογους συντελεστές, θα προστίθεται και η Εθνική σύνταξη των 345€ με 15ετία και 384€ με 20 έτη ασφάλισης τουλάχιστον όπως παρακάτω αναλυτικά ανά έτος μετά τα 15 έτη ασφάλισης αναφέρουμε.

Ανταποδοτική Σύνταξη

Έτη Ασφάλισης	Ποσοστό Αναπήρωσης	Έτη Ασφάλισης	Ποσοστό Αναπήρωσης
15	11,55%	29	25,13%
16	12,39%	30	26,34%
17	13,23%	31	27,76%
18	14,07%	32	29,18%
19	14,96%	33	30,6%
20	15,86%	34	32,19%
21	16,75%	35	33,78%
22	17,71%	36	35,37%
23	18,66%	37	37,16%
24	19,62%	38	38,96%
25	20,65%	39	40,75%
26	21,68%	40	42,75%
27	22,71%	41	44,75%
28	23,92%	42	46,75%

Εθνική (βασική) σύνταξη

Με 15 έτη 345€
Με 16 έτη 353€
Με 17 έτη 361€

Με 18 έτη 368€
Με 19 έτη 376€
Από 20 έτη και πάνω 384€

Παραδείγματα από τα 15 έως τα 40 έτη με την ανταποδοτική και τη βασική σύνταξη από 345€ έως 384€.

Τα ποσά εδώ είναι χωρίς τον φόρο και την εισφορά ασθενείας 6%

Έτη ασφάλισης	Ποσοστό αναπλήρωσης αναλογικής	Συντάξιμος μισθός 1.000€	Συντάξιμος μισθός 1.200€	Συντάξιμος μισθός 1.500€	Συντάξιμος μισθός 2.000€
15	11,55%	460	484	518	576
16	12,39	477	502	539	601
17	13,23	493	520	559	626
18	14,07	509	537	579	649
19	14,96	526	555	600	675
20	15,86	543	574	622	701
21	16,75	552	585	635	719
22	17,71	561	596	650	738
23	18,66	571	608	664	757
24	19,62	580	619	678	776
25	20,65	590	632	694	797
30	26,34	647	700	779	911
31	27,76	662	717	800	939
32	29,18	676	734	822	968
33	30,6	682	751	843	996
34	32,19	706	770	867	1.027
35	33,78	722	789	891	1.060
36	35,37	738	808	914	1.091
37	37,16	756	830	941	1.127
38	38,96	774	851	968	1.163
39	40,75	791	873	995	1.199
40	42,75	851	897	1.025	1.239

Με 40 έτη ασφάλισης (42,75%)

με την εισφορά ασθένειας 6% και χωρίς τον φόρο

Μέσος όρος αποδοχών	Αναλογική σύνταξη	Εθνική σύνταξη	Ποσό σύνταξης	Ποσοστό % αναπλήρωσης
1.200	513	384	843	70%
1.300	556	384	884	68%
1.400	599	384	924	66%
1.500	641	384	964	64%
1.600	684	384	1.004	62,7%
1.700	727	384	1.045	61,5%
1.800	770	384	1.085	60%
2.000	855	384	1.165	58%
2.100	898	384	1.206	57,4%
2.200	941,6	384	1.246	56,6%
2.300	983	384	1.286	56%
2.500	1.069	384	1.367	54,6%
3.000	1.284	384	1.668	55,6%

Με 35 έτη ασφάλισης (33,78%)

με εισφορά ασθένειας 6% και χωρίς τον φόρο

Μέσος όρος αποδοχών	Αναλογική σύνταξη	Εθνική σύνταξη	Ποσό σύνταξης	Ποσοστό % αναπλήρωσης
1.100	372	384	711	64,6%
1.200	405	384	742	62%
1.300	439	384	774	59,5%
1.400	473	384	806	57,5%
1.500	507	384	838	55,8%
1.600	540	384	869	54,3%
1.700	574	384	901	53%
1.800	608	384	933	51,8%
1.900	642	384	964	50,7%
2.000	676	384	996	49,8%
2.200	743	384	1.059	48%
2.500	844	384	1.156	46,2%

Με 30 έτη ασφάλισης (26,34%)

με την εισφορά ασθένειας 6% και χωρίς τον φόρο

Μέσος όρος αποδοχών	Αναλογική σύνταξη	Εθνική σύνταξη	Ποσό σύνταξης	Ποσοστό % αναπλήρωσης
1.200	316	384	658	54,8%
1.300	342	384	682	52,4%
1.400	369	384	708	50,5%
1.500	395	384	732	48,8%
1.600	421	384	757	47,3%
1.700	448	384	782	46%
1.800	474	384	806	44,7%
2.000	527	384	856	42,8%

Με 25 έτη ασφάλισης (20,65%)

με την εισφορά ασθένειας 6% και χωρίς τον φόρο

Μέσος όρος αποδοχών	Αναλογική σύνταξη	Εθνική σύνταξη	Ποσό σύνταξης	Ποσοστό % αναπλήρωσης
1.000	206	384	556	55,6%
1.100	227	384	574	52%
1.200	248	384	594	49,5%
1.300	268	384	613	47%
1.400	289	384	633	45%
1.500	310	384	652	43,4%
1.600	330	384	671	42%
1.800	372	384	710	39%

Με 15 έτη ασφάλισης (11,55%)

με την εισφορά ασθένειας 6% και χωρίς τον φόρο

Μέσος όρος αποδοχών	Αναλογική σύνταξη	Εθνική σύνταξη	Ποσό σύνταξης	Ποσοστό % αναπλήρωσης
800	92	345	411	51,3%
1.000	115	345	433	43,3%
1.200	139	345	455	40%
1.300	150	345	466	35,8%

Τα ποσά θα διαφέρουν ανάλογα με το μισθό και τα έτη ασφάλισης για τον καθένα με μεγαλύτερες απώλειες αναπλήρωσης για όσους έχουν περισσότερα έτη ασφάλισης...

Με τον ίδιο συντάξιμο μισθό (1.600€), ασφαλισμένος με 25 έτη,

θα πάρει 671€ και ένας με 35 έτη 869€/μήνα (198€ διαφορά το μήνα με 10 έτη ασφάλισης επί πλύν, δηλ. για κάθε ένα έτος ούτε 20€ διαφορά).

Το τελικό καθαρό ποσό θα είναι αυτό που θα προκύψει μετά τις μειώσεις από τους νόμους, το φόρο, την ασθένεια ανάλογα με το ύψος της σύνταξης και την ηλικία για μειωμένη ή πλήρη κ.λ.π.

Υπολογίστε δηλ. και τις εισφορές για ασθένεια περιθαλψη 6% από 4% που ήταν μέχρι 30/6/15 στο ακαθάριστο αρχικό ποσό στην κύρια σύνταξη, νέα εισφορά ασθένειας 6% στην επικουρική, την εφορία, εισφορά αλληλεγγύης κ.λ.π. για να δείτε που πάνε οι συντάξεις.

Όσο για τις επικουρικές, δεν ξέρουμε που θα καταλήξουν μετά και τη ρήτρα μηδενικού ελλείμματος ή «τη ρήτρα βιωσιμότητας», την νέα εισφορά 6% για ασθένεια στο καταβαλλόμενο ποσό που πριν δεν υπήρχε και πάει λέγοντας...

Ενδεικτικά μία επικουρική με 35 έτη ασφάλισης «είναι» τώρα περίπου 150€-170% με 35 έτη, από 340€ - 350€ που ήταν το 2010 - 2011....

Με τις αλχημείες ότι δεν θίγονται δήθεν οι κύριες συντάξεις οι επικουρικές εξαφανίζονται σιγά-σιγά.

Ενώ όμως με τον παλιό τρόπο κάποιος με αποδοχές πάνω από 2.000€ έπαιρνε 1.250€ καθαρή κύρια σύνταξη και τώρα θα παίρνει κοντά στα 1.000€ δεν λείει τίποτα;

Κατά τα άλλα, το ότι η κυβέρνηση λείει το ίδιο ψέμα και παραμύθι ότι δεν μειώνονται οι κύριες συντάξεις κ.λ.π.

Τα μνημόνια καλά κρατούν και ανανεώνονται με επαχθέστερους όρους.

Προσαύξηση σύνταξης όσων κατέβαλλαν αυξημένες εισφορές.

Στην περίπτωση ασφαλισμένων μισθωτών οι οποίοι, υπό την ισχύ του προϊσχύοντος νομοθετικού καθεστώτος κατέβαλλαν εισφορές ανώτερες από αυτές του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, το ανταποδοτικό μέρος της σύνταξης για κάθε έτος που έχει καταβληθεί επιπλέον εισφορά, θα υπολογίζεται με ετήσιο συντελεστή αναπλήρωσης 0,075% για κάθε μία ποσοστιαία μονάδα (1%) επιπλέον εισφοράς.

Οι διατάξεις για τον υπολογισμό της ανταποδοτικής σύνταξης εφαρμόζονται αναλόγως.

Ο συντάξιμος μισθός σε αυτή την περίπτωση θα προκύπτει λαμβάνοντας υπόψη τη βάση υπολογισμού της επιπλέον εισφοράς.

Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται σε όσους υποβάλλουν αίτηση συνταξιοδότησης μετά την έναρξη ισχύος του νόμου.

Άντε να βρές άκρη δηλ. αλλιά σε πρώτη προσέγγιση η διαφορά είναι ψίχουλα.

Τι είναι η Κύρια σύνταξη

Είναι το ενιαίο ποσό που αποτελείται από το άθροισμα της βασικής και της ανταποδοτικής σύνταξης καθώς και τα ποσά που προκύπτουν με τον ανάλογο τρόπο υπολογισμού.

Ανώτατο όριο καταβολής σύνταξης

Μέχρι 31/12/2018 αναστέλλεται η καταβολή κάθε ατομικής μηνιαίας σύνταξης των προσώπων που είχαν ήδη καταστεί συνταξιούχοι μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου, κατά το μέρος που υπερβαίνει τα 2.000€.

Για την εφαρμογή του ανώτατου ορίου αυτού, λαμβάνονται υπόψη το καταβαλλόμενο ποσό συνυπολογιζόμενης της εισφοράς υγειονομικής περίθαλψης υπέρ ΕΟΠΥΥ και της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων του άρθρου 38 του ν.3863/2010, όπως ισχύει, και των παρ. 11 και 12 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 όπως ισχύει.

Κατά την ίδια περίοδο, το άθροισμα του καθαρού ποσού των συντάξεων των παραπάνω προσώπων, που δικαιούται κάθε συνταξιούχος από οποιαδήποτε αιτία, πηγή και φορέα, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τρεις (3.000€).

Στον υπολογισμό του ανώτατου ορίου καταβολής σύνταξης που αφορά στα άτομα με αναπηρία ή χρόνια πάθηση και των οικογενειών που έχουν μέλη τους άτομα με αναπηρία δεν λαμβάνονται υπόψη τα πάσης φύσεως επιδόματα αναπηρίας.

Από 1/1/2019 καταβάλλεται το τυχόν υπερβάλλον ποσό που προκύπτει σε σχέση με ανώτατο όριο των παρ. 1 και 2 και το νέο ύψος των συντάξεων όπως θα προκύψει σύμφωνα με την αναπροσαρμογή τους όπως προβλέπεται.

Αναπροσαρμογή συντάξεων - προστασία καταβαλλόμενων ήδη συντάξεων

Άρθρο 14 . (ν.4387/2016)

1. α. Σε εφαρμογή των ενιαίων κανόνων του Ε.Φ.Κ.Α. και των θεμελιωδών αρχών του άρθρου 1, **οι ήδη καταβαλλόμενες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, κύριες συντάξεις αναπροσαρμόζονται**, σύμφωνα με τα άρθρα 7, 8, 13 και 14, βάσει των διατάξεων των επόμενων παραγράφων.

β. Για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους των καταβαλλόμενων, έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, συντάξεων, για τον προσδιορισμό των συντάξιμων αποδοχών λαμβάνεται υπόψη ο συντάξιμος μισθός επί του οποίου κανονίστηκε η ήδη χορηγηθείσα σύνταξη, όπως αυτός είχε διαμορφωθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος, με βάση τους κανόνες αναπροσαρμογής των συντάξιμων αποδοχών του Δημοσίου, που ίσχυαν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της διάταξης αυτής.

Προσωρινή διατήρηση της προσωπικής διαφοράς για τους ήδη πριν το νόμο συνταξιούχους «και αβέβαιη» μέχρι 31/12/ 2018 και μετά... ένα ασαφές τοπίο.

2.α. Μέχρι την 31.12.2018, οι συντάξεις της προηγούμενης παραγράφου συνεχίζουν να καταβάλλονται στο ύψος που είχαν διαμορφωθεί κατά την 31.12.2014, σύμφωνα με τις τότε ισχύουσες διατάξεις.

Ειδικά, ο υπολογισμός της κράτησης υπέρ υγειονομικής περίθαλψης διενεργείται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 30 του άρθρου 1 του ν. 4334/2015 (Α΄ 80), όπως ισχύει.

β. Από 1.1.2019, εφόσον το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων αυτών είναι μεγαλύτερο από αυτό που προκύπτει από τον υπολογισμό τους βάσει της παραγράφου 1, το επιπλέον ποσό εξακολουθεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά, συμψηφιζόμενο κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή του, με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων, όπως αυτή προκύπτει σε εφαρμογή της παραγράφου 3.

Εάν το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μικρότερο από αυτό που προκύπτει από τον υπολογισμό τους βάσει της παρα-

γράφου 1, τότε αυτό προσαυξάνεται κατά το ένα πέμπτο της διαφοράς σταδιακά και ισόποσα εντός πέντε ετών από την ολοκλήρωση του τρέχοντος προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής. Τα ανωτέρω στοιχεία αποτυπώνονται από 1.1.2018 για κάθε ασφαλισμένο στο οικείο πληροφοριακό σύστημα.

3.α. Το συνολικό ποσό της σύνταξης που καταβάλλεται μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος, αυξάνεται από την 1.1.2017 κατ' έτος με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με βάση συντελεστή που διαμορφώνεται κατά 50% από τη μεταβολή του ΑΕΠ και κατά 50% από τη μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή του προηγούμενου έτους και δεν υπερβαίνει την ετήσια μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή.

β. Οι διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου με τις οποίες προβλέπεται αναπροσαρμογή ή αύξηση των συντάξεων που καταβάλλονται από αυτό, κατά τρόπο διαφορετικό από τον οριζόμενο στην περίπτωση α' ή με βάση τις ισχύουσες κάθε φορά μισθολογικές διατάξεις, καταργούνται.

4. Από την 1.1.2017 και ανά τριετία, η Εθνική Αναλογιστική Αρχή εκπονεί υποχρεωτικά αναλογιστικές μελέτες, οι οποίες επικυρώνονται από την Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με αντικείμενο τη συνεχή παρακολούθηση της εξέλιξης της εθνικής συνταξιοδοτικής δαπάνης.

Με ειδικό νόμο ανακαθορίζονται οι συντάξεις με στόχο τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος. Το ύψος των ανωτέρω δαπανών για την εθνική, την ανταποδοτική και την επικουρική σύνταξη, προβαλλόμενο έως το έτος 2060, δεν πρέπει να υπερβαίνει το περιθώριο αύξησης των 2,5 ποσοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ, με έτος αναφοράς το 2009.

Αναπροσαρμογή συντάξεων-προστασία καταβαλλόμενων συντάξεων (ιδιωτικός τομέας, ΕΛ-ΤΑ)

Άρθρο 33 σε συνάρτηση με το προηγούμενο άρθρο 14.

1. Οι ήδη καταβαλλόμενες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, κύριες συντάξεις, πηλη όσων χορηγούνται από τον Ο.Γ.Α., αναπροσαρμόζονται, σύμφωνα με την ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 14, σε συνδυασμό με τα άρθρα 7, 8, 27, 28 και 12, βάσει των ειδικότερων ρυθμίσεων της επόμενης παραγράφου.

2. Για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους των καταβαλλόμενων, έως την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού,

συντάξεων, ως συντάξιμες αποδοχές λαμβάνεται υπόψη ο συντάξιμος μισθός επί του οποίου υπολογίστηκε η ήδη χορηγηθείσα σύνταξη.

Αν ο συντάξιμος μισθός συνδέεται με ασφαλιστικές κατηγορίες ή ασφαλιστικές κλάσεις ή με τεκμαρτά ποσά, αυτός υπολογίζεται αφού ληφθεί υπόψη η τρέχουσα τιμή τους κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση ο συντάξιμος μισθός υπολογίζεται σε τρέχουσες τιμές με τη χρήση των ποσοστών αναπροσαρμογής των συντάξεων όλων των ετών που έχουν μεσολαβήσει από την ημερομηνία συνταξιοδότησης ως την έναρξη ισχύος του παρόντος.

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

Μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης πλήρους συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, καταβάλλεται στους δικαιούχους προσωρινή σύνταξη, το ύψος της οποίας υπολογίζεται ως εξής.

Για τους μισθωτούς, το 50% του μέσου όρου των μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου κατά τους δώδεκα (12) μήνες ασφάλισης που προηγούνται της υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης.

Ο μέσος όρος αυτός υπολογίζεται ως το ηλικίον της διαίρεσης του συνόλου των μηνιαίων αποδοχών, οποτεδήποτε και αν καταβλήθηκαν, δια του 12.

Η προσωρινή σύνταξη δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού που αντιστοιχεί στην Εθνική σύνταξη σε είκοσι (20) έτη ασφάλισης (384€) και να υπερβαίνει το ποσό που αντιστοιχεί στο διπλάσιο αυτής, στο ύψος που διαμορφώνεται κάθε φορά (768€).

Το ποσό της σύνταξης που καταβάλλεται στον ασφαλισμένο με την προσωρινή σύνταξη, συμπληφίζεται με το ποσό της σύνταξης που προκύπτει μετά την έκδοση της οριστικής πράξης απονομής της σύνταξης.

Τα ανωτέρω ισχύουν στις περιπτώσεις αίτησης για πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος.

Η προσωρινή σύνταξη δεν καταβάλλεται όταν:

- α) ο ασφαλισμένος με δήλωσή του δεν επιθυμεί την έκδοση προσωρινής σύνταξης.
- β) Όταν δεν πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης.
- γ) Στις περιπτώσεις που δεν έχει θεμελιωθεί αυτοτελές συνταξιοδοτικό δικαίωμα σε ελληνικό ασφαλιστικό φορέα και απαιτείται συντονισμός με φορείς άλλων κρατών.
- δ) Όταν δεν έχουν κατατεθεί τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

ε) Όταν λαμβάνεται ταυτόχρονα και άλλη κύρια σύνταξη για την ίδια αιτία.

στ) Όταν δεν έχει διακοπή η εργασία κατά την ημερομηνία υποβολής αίτησης συνταξιοδότησης.

ζ) Όταν είναι απαραίτητη η προηγούμενη αναγνώριση χρόνων ασφάλισης για θεμελίωση συνταξιοδοτικών προϋποθέσεων και μέχρι την έκδοση της απόφασης αναγνώρισης χρόνου ασφάλισης, ακόμα και αν η εξαγορά του χρόνου αυτού γίνει τμηματικά με παρακράτηση του σχετικού ποσού από τη σύνταξη του δικαιούχου.

Σε περιπτώσεις αίτησης για μειωμένη σύνταξη λόγω γήρατος, το ποσό της προσωρινής σύνταξης μειώνεται κατά το ποσοστό 1/200 (0,5%) για κάθε μήνα που υπολείπεται από τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας που προβλέπεται για πλήρη σύνταξη.

ΧΡΟΝΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Χρόνος ασφάλισης στον **Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.)** είναι:

- α. Ο χρόνος πραγματικής ασφάλισης, ήτοι ο χρόνος ασφαλιστέας απασχόλησης ή ιδιότητας στον Ε.Φ.Κ.Α. ή στους εντασσόμενους στον ΕΦΚΑ φορείς, τομείς και κλάδους για τον οποίο έχουν καταβληθεί ή οφείλονται εισφορές .
- β. Ο λογιζόμενος χρόνος συντάξιμης υπηρεσίας των πολιτικών και στρατιωτικών υπαλλήλων, κατά τα άρθρα 4 και 8 Ν.2084/92, όπως ισχύουν.
- γ. Οι πλάσματικοί χρόνοι ασφάλισης του άρθρου 10 παρ.18 Ν.3863/10, των άρθρων 39,40 και 41 Ν.3996/11, του άρθρου 6 παρ.12 και του άρθρου 17 του Ν.3865/10, και του άρθρου 40 του ν. 2084/92.
- δ. Ο χρόνος ασφάλισης που πραγματοποιήθηκε στους εντασσόμενους στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, τομείς και κλάδους, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου που αναγνωρίστηκε και εξαγοράστηκε ή συνεχίζεται η εξαγορά του, καθώς και ο χρόνος που έχει προσμετρηθεί από προϋπηρεσία ή άλλη αιτία. Αναγνωρίσεις χρόνων, οι οποίες δεν έχουν ολοκληρωθεί με την πλήρη εξόφληση του ποσού της εξαγοράς, συνεχίζονται στον ΕΦΚΑ μέχρι την ολοκλήρωσή τους, βάσει των διατάξεων που ισχύουν κατά την δημοσίευση του νόμου αυτού.

Σύνταξη λόγω θανάτου (χρηρείας)

Σε περίπτωση θανάτου συνταξιούχου ή ασφαλισμένου, ο οποίος έχει πραγματοποιήσει το χρόνο ασφάλισης που απαιτείται για την συνταξιοδότησή του εξ ιδίου δικαιώματος ή ανικανότητας, δικαιούνται σύνταξη τα παρακάτω μέλη της οικογένειάς του:

Ο επιζών σύζυγος εφόσον έχει συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας του κατά το χρόνο θανάτου του συνταξιούχου ή ασφαλισμένου.

Όσων ο/η σύζυγος πεθάνει και οι ίδιοι είναι άνω των 55 ετών και συνεχίζουν να δουλεύουν ή αυτοαπασχολούνται ή λαμβάνουν σύνταξη από οποιαδήποτε άλλη πηγή, θα λάβουν την σύνταξη χρηρείας κανονικά για μία τριετία.

Στη συνέχεια η σύνταξη θα καταβάλλεται μειωμένη κατά 50%.

Εφόσον έχει συμπληρώσει το 52ο έτος της ηλικίας του κατά των ως άνω χρόνο, δικαιούται σύνταξη για διάστημα τριών (3) ετών, μετά την πάροδο των οποίων η καταβολή σύνταξης αναστέλλεται μέχρι τη συμπλήρωση του 67ου έτος της ηλικίας του.

Εφόσον δεν έχει συμπληρώσει το 52ο έτος της ηλικίας του κατά τον ως άνω χρόνο, δικαιούται σύνταξη για διάστημα τριών (3) ετών.

Οι ανωτέρω περιορισμοί δεν εφαρμόζονται εφόσον και για όσο χρόνο ο επιζών σύζυγος, κατά τον ως άνω χρόνο, έχει τέκνο ή τέκνα που είναι άγαμα και δεν έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους.

Το όριο αυτό παρατείνεται μέχρι του 24ου έτους, εφόσον φοιτούν σε ανώτερες ή ανώτατες αναγνωρισμένες σχολές του εξωτερικού ή εσωτερικού ή σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης ή Κέντρα/Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Σε κάθε περίπτωση επειδή υπάρχουν πολλές παράμετροι, πρέπει ο κάθε ενδιαφερόμενος να απευθύνεται στον αρμόδιο φορέα ασφάλισής του για την υπεύθυνη ενημέρωση που θα γίνει μετά την ερμηνεία του νόμου.

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Κάθε ασφαλισμένος του ΕΦΚΑ, εφ' όσον παύει να έχει την ασφαλιστέα στον ΕΦΚΑ απασχόληση ή ιδιότητα, δικαιούται να συνεχίσει την ασφάλισή του στον ΕΦΚΑ προαιρετικά κατ εφαρμογή του άρθρου 42 Ν. 2084/1992, ως ισχύει.

Πρόσωπα που έχουν υπαχθεί στην προαιρετική ασφάλιση των εντασσόμενων φορέων, τομέων και κλάδων συνεχίζουν αυτήν στον ΕΦΚΑ.

Εισφορές Μισθωτών και Εργοδοτών

Για την Κύρια σύνταξη.

Από τη δημοσίευση του νόμου, το συνολικό ποσοστό εισφοράς κύριας σύνταξης ασφαλισμένου μισθωτού και εργοδότη ορίζεται σε 20% επί των πάσης φύσεως αποδοχών των εργαζόμενων με εξαίρεση τις κοινωνικού χαρακτήρα έκτακτες παροχές λόγω γάμου, γεννήσεως τέκνων, θανάτου και βαριάς αναπηρίας.

Το ποσοστό του 20% κατανέμεται κατά 6,67% σε βάρος των ασφαλισμένων και κατά 13,33% σε βάρος των εργοδοτών.

Τυχόν υψηλότερα (περίπτωση εργαζόμενων στα ΕΛ-ΤΑ και ασφαλισμένων στο ΤΑΠ-ΟΤΕ μέχρι 31/12/1992), ή χαμηλότερα ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών κλάδου σύνταξης ασφαλισμένου και εργοδότη που προβλέπονταν έως την έναρξη του νέου νόμου, αναπροσαρμόζονται ετησίως ισόποσα και σταδιακά από 1/1/2017 και εφεξής, ούτως ώστε από 1/1/2020 να διαμορφωθούν στο αντίστοιχο ποσοστό που ορίζεται πλέον στο 20% όπως επιμερίζεται για ασφαλισμένους και εργοδότες.

Εισφορές για την επικουρική σύνταξη

Άρθρο 97: Εισφορές επικουρικής ασφάλισης

1. Από 1.6.2016 και μέχρι τις 31.5.2019, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς για την επικουρική ασφάλιση στο Ε.Τ.Ε.Α. όλων των μισθωτών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993, υπολογίζεται σε ποσοστό 3,5% για τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 3,5% για τον εργοδότη επί των ασφαλιστέων αποδοχών του εργαζομένου, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 38.

Από 1.6.2019 και μέχρι την 31.5.2022, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς στο Ε.Τ.Ε.Α. όλων των μισθωτών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993, υπολογίζεται σε ποσοστό 3,25% για τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 3,25% για τον εργοδότη επί των ασφαλιστέων αποδοχών του εργαζομένου, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 38.

Μετά το πέρας της εξαετίας, το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς επανέρχεται στο ύψος που ίσχυε κατά τις 31.12.2015.

Η εισφορά της περίπτωσης β' του άρθρου 59 του ν. 3371/2005 (Α'178) και η πρόσθετη ειδική εισφορά του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4225/2014 (Α'2), εξακολουθούν να καταβάλλονται. Άλλες ειδικές εισφορές άπαξ καταβαλλόμενες από τους ασφαλισμένους εντασσόμενων στο Ε.Τ.Ε.Α. ταμείων, τομέων κλάδων

και λογαριασμών, καθώς και άλλα επιπλέον έσοδα που προκύπτουν πέραν από τις ασφαλιστικές εισφορές ασφαλισμένων και εργοδοτών παύουν να καταβάλλονται από 1.1.2018.

2. Από 1.6.2016 και μέχρι τις 31.5.2019, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς όλων των αυταπασχολούμενων, ελευθέρων επαγγελματιών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993 στο Ε.Τ.Ε.Α. και στα εντασσόμενα σε αυτό ταμεία, τομείς, κλάδους και λογαριασμούς, υπολογίζεται σε ποσοστό 7% επί του εισοδήματος όπως ειδικότερα προσδιορίζεται στα άρθρα 39 και 98. Από 1.6.2019 και μέχρι τις 31.5.2022, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς όλων των αυταπασχολούμενων, ελευθέρων επαγγελματιών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993 στο ΕΤΕΑ υπολογίζεται σε ποσοστό 6,5% επί του εισοδήματος όπως ειδικότερα προσδιορίζεται στα άρθρα 39 και 98. Μετά το πέρας της εξαετίας, το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς διαμορφώνεται στο ύψος που ίσχυε κατά τις 31.12.2015.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μπορεί, εντός του διαστήματος των έξι (6) αυτών ετών, να μειώνεται αναλόγως το ύψος των εισφορών των ασφαλισμένων μισθωτών και αυταπασχολούμενων, ανάλογα με την αύξηση της εισπραξιμότητας αυτών.

4. Εισφορές που καταβλήθηκαν νόμιμα δεν επιστρέφονται.

Στο νόμο προβλέπεται αύξηση των εισφορών κατά μία (1) μονάδα για μία τριετία, από 1/6/2016 έως 31/5/2019, με 0,5% αντίστοιχα για εργαζόμενους και εργοδότες (σύνολο 3,5% για τον καθένα).

Επίσης διατήρηση μισής μονάδας (0,5%) κατά μία τριετία ακόμα, από 1/6/2019 έως 31/5/2022, με 3,025% για την κάθε πλευρά.

Μέσος Μισθός Εργασιακού Βίου επί του οποίου θα υπολογίζεται η ανταποδοτική σύνταξη.

Για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της σύνταξης των αιτήσεων συνταξιοδότησης που θα κατατεθούν μετά την έναρξη ισχύος του νόμου δηλ. από 13/05/2016 και εντός του έτους 2016, ως συντάξιμες αποδοχές λαμβάνονται υπόψη ο μέσος μισθός – εισόδημα κατά τις ειδικότερες λοιπές προβλέψεις του άρθρου αυτού (28) που προκύπτει από το έτος 2002 και έως την υποβολή της αίτησης.

Εφεξής ετησίως η περίοδος αυτή αναφοράς (από το 2002 και μετά) αυξάνεται κατά ένα έτος.

ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΥΝΤΑΞΙΜΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ

Κάθε μέρος του καταβαλλόμενου μισθού που υπόκειται πάγια σε ασφαλιστικές εισφορές εκτός δώρων και πρόσθετων αμοιβών.

- Βασικός μισθός, Χρονοεπίδομα, Πτυχιακό επίδομα, επίδομα εξομάλυνσης - επίδομα εκμετάλλευσης.

Μετά, προστίθεται το επίδομα γάμου 10% και το οικογενειακό επίδομα τέκνων.

ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

Επί πλέον μείωση 10% με την ηλικία από 19/8/2015 μέχρι τη συμπλήρωση του νέου ορίου ηλικίας για πλήρη

Στις περιπτώσεις θεμελίωσης δικαιώματος συνταξιοδότησης για **μειωμένη σύνταξη** λόγω γήρατος από 19/8/2015 και μετά, το ποσό της σύνταξης υπολογίζεται μειωμένο (σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 145 του ν. 3655/2008), με ηλικία αναφοράς **την νέα ηλικία** θεμελίωσης δικαιώματος σε πλήρη σύνταξη λόγω γήρατος σύμφωνα με τους πίνακες 1 και 2, κατά περίπτωση (μειωμένο κατά 1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται από τη συμπλήρωση της ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης και **μέχρι 60 το πολύ μήνες, ήτοι έως 30%**).

Όπως προβλέπεται από την περίπτωση 3 της Υποπαραγράφου Ε3 της Παραγράφου Ε του ν. 4336/2015, επί του ποσού της σύνταξης που υπολογίζεται σύμφωνα με τα προηγούμενα επιβάλλεται **επιπλέον μείωση 10%**.

Το επιπλέον αυτό ποσοστό μείωσης (10%) επιβάλλεται μέχρι τη συμπλήρωση της ηλικίας στην οποία ο/η συνταξιούχος θα αποκτούσε δικαίωμα σε πλήρη σύνταξη και **μόνο για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα λήψης μειωμένης σύνταξης μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015**.

Παραδείγματα:

ι. Ασφαλισμένη που θεμελίωσε δικαίωμα μειωμένης σύνταξης το Μάρτιο 2015 και το ασκεί την 10.12.2015 (ήτοι μετά την έναρξη ισχύος του ν.4336/2015): το ποσό της σύνταξης μειώνεται κατά 1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται σε σχέση με το διαμορφούμενο, κατά περίπτωση, **νέο όριο ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης**, αλλά σε καμία περίπτωση το ποσοστό μείωσης δεν υπερβαίνει το ποσοστό μείωσης που αντιστοιχεί σε πέντε έτη ηλικίας (60 μήνες), ενώ δεν επιβάλλεται το επιπλέον ποσοστό μείωσης 10%.

Έστω ότι στο παράδειγμά μας το εξαγόμενο ποσό σύνταξης είναι 1000,00 € και η ασφαλισμένη συνταξιοδοτείται 5 έτη νωρίτερα από το πλήρες όριο ηλικίας:

η σύνταξή της περιορίζεται κατά 60/200, ήτοι 700,00 €. Σε αυτήν την περίπτωση δεν επιβάλλεται η πρόσθετη μείωση του 10%.

- ii. Ασφαλισμένη που θεμελιώνει δικαίωμα μειωμένης σύνταξης το Δεκέμβριο του 2015 (ήτοι μετά την έναρξη ισχύος του ν.4336/2015): το ποσό της σύνταξης μειώνεται κατά 1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται σε σχέση με το διαμορφούμενο, κατά περίπτωση, νέο όριο ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης, **αλλά σε καμία περίπτωση το ποσοστό μείωσης δεν υπερβαίνει το ποσοστό μείωσης που αντιστοιχεί σε πέντε έτη ηλικίας (60 μήνες)**, ενώ επιβάλλεται και το επιπλέον ποσοστό μείωσης 10%.

Έστω ότι στο παράδειγμά μας το εξαγόμενο ποσό σύνταξης είναι 1000,00 € και η ασφαλισμένη συνταξιοδοτείται 5 έτη νωρίτερα από το πλήρες όριο ηλικίας: η σύνταξή της περιορίζεται κατά 60/200, ήτοι 700,00 €. Σε αυτήν την περίπτωση επιβάλλεται η πρόσθετη μείωση του 10%, οπότε το ποσό της σύνταξης ανέρχεται τελικά σε 630,00 € ($700,00 \text{ €} - (700,00 \text{ €} * 10\%) = 630,00 \text{ €}$). Η πρόσθετη μείωση θα διατηρηθεί μέχρι τη συμπλήρωση του διαμορφούμενου νέου ορίου ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης, σύμφωνα με τους πίνακες της ανωτέρω σχετικής Υ.Α..

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΑΝΑΣΤΟΛΗ

(δεν θίγονται ως προς την ηλικία)

Οι τελούντες υπό αναστολή σύνταξης λόγω μη συμπλήρωσης του κατά περίπτωση ισχύοντος ηλικιακού ορίου (για τους οποίους, δηλαδή, είτε έχει εκδοθεί συνταξιοδοτική απόφαση μέχρι και 18/8/2015 είτε εκκρεμεί η συνταξιοδοτική απόφαση με αναστολή).

Δηλαδή: Όποιος ασφαλισμένος, κυρίως γυναίκες με ανήλικο και την 25ετία μέχρι το 2012, έκαναν αίτηση συνταξιοδότησης με αναστολή και μέχρι 18/8/2015, δεν θίγονται ως προς τα νέα όρια ηλικίας και θα πάρουν σύνταξη όταν συμπληρώσουν το προβλεπόμενο όριο ηλικίας για πλήρη σύνταξη με τις προϋποθέσεις που ίσχυαν για κάθε περίπτωση.

Η αναστολή δίνεται μόνο με τα όρια ηλικίας για πλήρη σύνταξη και όχι για μειωμένη και μόνο με την 25ετία και ανήλικο.

Σημείωση:

Η συνταξιοδότηση με αναστολή δεν ισχύει στις περιπτώσεις που γίνεται χρήση της διάταξης με 5.500 π.α. και ανήλικο.

ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ (άρθρο 96)

Παροχές ΕΤΕΑ (Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης)

Αναπροσαρμογή καταβαλλόμενων συντάξεων – ο νέος τρόπος υπολογισμού και ο «μηδενισμός τους».

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος το άρθρο 42 του ν. 4052/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στο πλαίσιο του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης, η επικουρική σύνταξη των ασφαλισμένων στο Ε.Τ.Ε.Α. καθορίζεται ως εξής:

1. Το ποσό της καταβαλλόμενης σύνταξης διαμορφώνεται με βάση:

α) τα δημογραφικά δεδομένα, τα οποία στηρίζονται σε εγκεκριμένους πίνακες θνησιμότητας και

β) το πλάσματικό ποσοστό επιστροφής που θα εφαρμόζεται στις συνολικά καταβληθείσες εισφορές και το οποίο θα προκύπτει από την ποσοστιαία μεταβολή των συντάξιμων αποδοχών των ασφαλισμένων.

2. Σε περίπτωση ελλειμμάτων λειτουργεί αυτόματος μηχανισμός εξισορρόπησης, ο οποίος αποκλείει απολύτως κάθε αναπροσαρμογή των συντάξεων (ρήτρες παντού).

Κατά τη χρονική περίοδο αυξημένων εισφορών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 97, οι συντάξεις δεν αναπροσαρμόζονται στην περίπτωση που, εάν αφαιρεθούν τα έξοδα από τα έσοδα του Ταμείου, το αποτέλεσμα είναι είτε αρνητικό είτε μικρότερο από το 0,5% των εισφορών, λαμβάνοντας υπόψη τα απολογιστικά στοιχεία της προηγούμενης χρήσης.

3. Μετά την προαναφερόμενη περίοδο οι συντάξεις δεν θα αναπροσαρμόζονται σε περίπτωση που αν αφαιρεθούν τα έξοδα από τα έσοδα, το αποτέλεσμα θα προκύπτει αρνητικό.

Περαιτέρω της προαναφερόμενης διαδικασίας και μόνο στην περίπτωση δημιουργίας ελλειμμάτων, θα γίνεται χρήση περιουσιακών στοιχείων του Κλάδου της Επικουρικής ασφάλισης.

4. Μέχρι την 1.6.2016 εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, με την οποία καθορίζονται οι τεχνικές παράμετροι, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού (96).

Εφαρμογή με άλλες ταχύτητες και κατηγορίες

1η κατηγορία (νέοι ασφαλισμένοι από 1/1/2014)

5. α. Για τους ασφαλισμένους από την 1.1.2014 και εφεξής το ποσό της επικουρικής σύνταξης υπολογίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου αυτού (96).

2η κατηγορία (παλαιοί)

β. Για τους ασφαλισμένους μέχρι 31.12.2013, οι οποίοι καταθέτουν αίτηση συνταξιοδότησης από την 1.1.2015 και εφεξής, το ποσό της επικουρικής σύνταξης αποτελείται από το άθροισμα δύο τμημάτων:

βα. το τμήμα της σύνταξης που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισής τους έως 31.12.2014 υπολογίζεται με βάση ποσοστό αναπηλήρωσης, το οποίο για κάθε χρόνο ασφάλισης αντιστοιχεί σε ποσοστό 0,45% υπολογιζομένου επί των συντάξιμων αποδοχών εκάστου ασφαλισμένου, όπως αυτές υπολογίζονται και για την έκδοση της κύριας σύνταξης.

Παράδειγμα: Με 35 έτη και αποδοχές 2.000€ X 0,45% X 35 = 315€

ββ. το τμήμα της σύνταξης που αντιστοιχεί στο χρόνο ασφάλισής τους από 1.1.2015 και εφεξής υπολογίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου αυτού.»

2. Οι ρυθμίσεις των άρθρων 19, 30 και 36 εφαρμόζονται αναλογικά και επί των συντάξεων του Ε.Τ.Ε.Α..

Παλαιές αιτήσεις πριν το νόμο

3. Εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης που έχουν υποβληθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος κρίνονται, ως προς τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης, σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο που ίσχυε κατά το χρόνο υποβολής τους και αναπροσαρμόζονται στη συνέχεια βάσει των διατάξεων της επόμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου.

ΔΙΑΤΑΞΗ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΙΝ ΤΟ ΝΟΜΟ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ ΜΕ ΠΛΑΦΟΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΔΙΑΦΟΡΑ

4. Οι ήδη καταβαλλόμενες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου επικουρικές συντάξεις αναπροσαρμόζονται με εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, εφόσον το άθροισμα κύριας και επικουρικής σύνταξης του δικαιούχου υπερβαίνει το ποσό των χιλίων τριακοσίων (1300) ευρώ.

Τα ανωτέρω στοιχεία αποτυπώνονται από την 1.1.2018 για κάθε ασφαλισμένο στο οικείο πληροφοριακό σύστημα.

Για την εφαρμογή του ορίου αυτού, λαμβάνεται υπόψη το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων, συμπεριλαμβανομένης της εισφοράς υγειονομικής περιθαλψης και της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων του άρθρου 38 του ν. 3863/2010 (Α' 115), όπως ισχύει, και των παραγράφων 11, 12 και 13 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 (Α' 152), όπως ισχύει.

Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται, μετά την αναπροσαρμογή, το άθροισμα κύριας και επικουρικής σύνταξης να μειωθεί πέραν του ανωτέρω ορίου των χιλίων τριακοσίων (1.300) ευρώ, του υπερβάλλοντος ποσού καταβαλλομένου ως προσωπική διαφορά.

Ποια είναι η προσωπική διαφορά;

Με δεδομένο το κατώτερο ποσό των 1.300€, σημαίνει ότι, όταν το άθροισμα κύριας και επικουρικής πέφτει κάτω από το ποσό αυτό, ενεργοποιείται το πλέγμα προστασίας και κλείνει το ψαλίδι.

Αυτά λέει ο νόμος. Με την πρόσφατη Υπουργική απόφαση όμως (7/6/2016), προσωπική διαφορά θα υπάρχει και για το ποσό κάτω από τα 1300 ευρώ. Είναι ένα θολό σημείο και αναμένουμε τον τρόπο εφαρμογής του.

Αν το άθροισμα της κύριας και της νέας επικουρικής κυμαίνεται πάνω από τα 1.300€ μεικτά, για παράδειγμα 1.500€, τότε καταβάλλεται όπως προκύπτει (1.500€) και το υπερβάλλον ποσό (των 200€) είναι η προσωπική διαφορά.

Στον υπολογισμό του ανώτατου ορίου καταβολής σύνταξης που αφορά στα άτομα με αναπηρία ή χρόνια πάθηση και των οικογενειών που έχουν μέλη τους άτομα με αναπηρία δεν λαμβάνονται υπόψη τα πάσης φύσεως επιδόματα αναπηρίας.

5. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, το ΕΤΕΑ χορηγεί αποκλειστικά την επικουρική σύνταξη, όπως ρυθμίζεται με τις διατάξεις του άρθρου αυτού και καταργείται κάθε άλλη γενική ή ειδική

διάταξη. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος οι διατάξεις που προβλέπουν κατώτατα όρια επικουρικών συντάξεων καταργούνται και η χορήγηση της επικουρικής σύνταξης γίνεται αποκλειστικά με τους όρους του παρόντος... που σημαίνει ότι μπορεί και να εξαφανιστούν.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ορίζεται η εργάσιμη ημέρα κατά την οποία θα καταβάλλεται η μηνιαία σύνταξη του ΕΤΕΑ.

Μέχρι την έκδοση της απόφασης αυτής εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις.

Θα μειωθούν οι επικουρικές συντάξεις και τι θα γίνει με τις εκκρεμείς;

Μάλλον θα εξαφανιστούν

Όλες οι καταβαλλόμενες επικουρικές συντάξεις θα επανυπολογιστούν με χαμηλότερο ποσοστό αναπηρώσεως (0,45%) επί των συντάξιμων αποδοχών για κάθε έτος ασφάλισης, π.χ. στα 35 έτη το ποσοστό αναπηρώσεως θα είναι 15,75% έναντι του 20%-45% και θα κοπούν σε ποσοστά που θα καθοριστούν (έως 25% σύμφωνα με εκτιμήσεις) διαφυλάσσοντας το μεικτό εισόδημα του συνταξιούχου από κύρια + επικουρική έως τα 1.300€ «μεικτά» το μήνα και 1.170 – 1.180€ καθαρά.

Το ίδιο θα γίνει και με τις ήδη καταβαλλόμενες ή εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης (αν και υπάρχουν πολλή θολά σημεία) ενώ οι νέες θα υπολογίζονται με τον ίδιο κανόνα για το χρόνο ασφάλισης έως τις 31/12/2014 και χωρίς προκαθορισμένο ποσοστό αναπηρώσεως για τα επόμενα χρόνια.

Όλες οι επικουρικές δηλ. απειλούνται με μειώσεις διαρκείας εφόσον υπάρχουν ελλείματα λόγω του αυτόματου μηχανισμού εξισορρόπησης ενώ εντός έξι μηνών θα εκδοθεί και ενιαίος κανονισμός για τις παροχές.

ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΟΛΑ ΑΥΤΑ ΜΕΙΩΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ;

Για την κυβέρνηση όχι και όλα είναι αυταπάτες δικές μας.

Απλά έγιναν βοηθήματα.

Όμως, αυταπάτες ήταν τα ψέματά τους (λόγια του Πρωθυπουργού στη βουλή) όταν υπόσχονταν αποκατάσταση των αδικιών, κατάργηση των μνημονίων, ΕΝΦΙΑ, αφορολόγητο, κατώτατος μισθός, ενώ αεροδρόμια λιμάνια, δημόσιες επιχειρήσεις και τόσα άλλα δεν... πωλούνται.

Οι αριθμοί και οι πράξεις δυστυχώς λένε την αλήθεια.

Το Ασφαλιστικό δεν είναι βιώσιμο αν δεν συνδυαστεί με την εισροή πόρων στα ταμεία δηλ. με ανάπτυξη, απασχόληση και νέες θέσεις εργασίας, φοροαποφυγή κ.λ.π.

Η δοκιμασμένη συνταγή της περικοπής των φτωχών πλέον παροχών στις συντάξεις και τους μισθούς έχει αποτύχει.

Ψάξτε αλλού λύσεις και να πληρώσουν οι έχοντες και κατέχοντες.

Πόσο γρήγορα ξεχάστηκαν οι υποσχέσεις και οι δεσμεύσεις και από την πρώτη φορά «αριστερά» και έγινε η αριστερά των μνημονίων.

Αντί όλων αυτών, παραδόθηκε ο δημόσιος πλούτος, οι υποδομές, οι δημόσιες επιχειρήσεις και κάθε δημόσιο αγαθό που έχει αξία στους δανειστές.

Δεν χρειάζονται άλλα σχόλια γιατί η αλήθεια είναι μία και φαίνεται όσα παραμύθια και αν ακούγονται από αρμόδιους και μη.

Καμία δικαιοσύνη στο σύστημα, κατεδάφιση των μεσαίων και ανώτερων στρωμάτων, όλοι στα κατώτερα επίπεδα, (ταξική πολιτική κατά τον υπουργό με το μαντηλάκι που έχει «ξεφύγει με όσα λέει»), χωρίς δίκαιη αναδιανομή και κίνητρα ασφάλισης, ισοπέδωση των πάντων και φτωχοποίηση της κοινωνίας.

Αυτό είναι το νέο μοντέλο ανάπτυξης και ανάπτυξης της οικονομίας;

Αυτή είναι η πολιτική προστασίας των αδύναμων;

Τα χειρότερα έρχονται και μάλλον δεν τα είδαμε ακόμα.

A series of horizontal dotted lines for writing, with a large, faint watermark reading 'ΠΡΟΤΟΤΥΠΟ' (Prototype) overlaid on the page.

ΠΛΑΣΜΑΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

Οι αναγνωρίσεις πλάσματικών χρόνων δίνουν τη δυνατότητα στους ασφαλισμένους να συμπληρώσουν τα απαιτούμενα συντάξιμα χρόνια σε προηγούμενο χρόνο (αναδρομικά), κατοχυρώνοντας προϋποθέσεις συνταξιοδότησης ευνοϊκότερες ως προς τα όρια ηλικίας από αυτά που ισχύουν το έτος αποχώρησης για πλήρη ή μειωμένη σύνταξη.

Πλάσματικά χρόνια αναγνωρίζονται για κατοχύρωση τόσο με προϋποθέσεις που ισχύουν μέχρι 31/12/2010 όσο και με αυτές που ισχύουν από το 2011 και μετά.

Οι πλάσματικοί χρόνοι που αναγνωρίζονται για θεμελίωση δικαιώματος μέχρι το 2010 είναι:

Στρατιωτική θητεία, χρόνοι επιδοτούμενης ανεργίας και ασθένειας μέχρι 200 ημέρες μέσα στην τελευταία 10ετία, εκπαιδευτική άδεια άνευ αποδοχών μέχρι 2 χρόνια, χρόνος παιδιών που γεννήθηκαν μετά την 1/1/2000 με τις προϋποθέσεις του άρθρου 141 παρ. 1 του ν.3655/2008, χρόνος άνευ αποδοχών για ανατροφή παιδιών, χρόνος κύησης και λοχείας.

Σημείωση:

Στις περιπτώσεις που ασφαλισμένοι πριν το 1983 π.χ., δεν θεμελίωσαν συνταξιοδοτικό μέχρι 31/12/2010, μπορούν μεν να αναγνωρίσουν τους νέους πλάσματικούς που ισχύουν από 1/1/2011 αλλά θα συνταξιοδοτηθούν με προϋποθέσεις που ισχύουν από 1/1/2011 και μετά, ως προς τα όρια ηλικίας.

Οι πλάσματικοί χρόνοι για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με προϋποθέσεις μετά την 1/1/2011 είναι:

Στρατός, γονική άδεια άνευ αποδοχών για ανατροφή παιδιών, επιδοτούμενη ανεργία και ασθένεια μέχρι 300 ημέρες, χρόνος σπουδών, χρόνος ανεργίας (κενά ασφάλισης) μετά την πρώτη ασφάλιση

και τουλάχιστον 25 ημερών ανά κενό διάστημα, ο προβλεπόμενος από την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. χρόνος κύησης και λοχείας, ο χρόνος απεργίας, ο π्लाσματικός χρόνος παιδιών για όλους και ανεξάρτητα από το πότε γεννήθηκαν, εκπαιδευτική άδεια άνευ αποδοχών μέχρι 2 χρόνια.

Πόσα π्लाσματικά χρόνια αναγνωρίζονται

Όσοι θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1/1/2011 και μετά και έχουν τουλάχιστον 12 έτη ασφάλισης, μπορούν να αναγνωρίσουν:

Μέχρι 4 χρόνια για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα το 2011.

Μέχρι 5 χρόνια το 2012

Μέχρι 6 χρόνια το 2013

Μέχρι 7 χρόνια το 2014 και μετά συνοδικά.

Το μέχρι, σημαίνει ότι μπορεί να αναγνωρίσει κάποιος τόσα χρόνια, όσα απαιτούνται το έτος θεμελίωσης.

ΠΟΣΟ ΚΟΣΤΙΖΟΥΝ ΤΑ ΠΛΑΣΜΑΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΥ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΙ

ΤΑ ΠΟΣΑ ΠΟΙΚΙΛΟΥΝ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΟ ΜΙΣΘΟ

ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΤΟ Η.Α.Ε. και πάει 20% στις αποδοχές

Όλοι οι χρόνοι που αναγνωρίζονται με εξαγορά, υπολογίζονται πλέον στο ποσοστό εισφορών εργαζόμενου – εργοδότη για τον φορέα ασφάλισης και είναι 20% επί του καταβαλλόμενου μισθού.

Γονική άδεια, εκπαιδευτική άδεια, σπουδές, χρόνος ανεργίας, χρόνος απεργίας, χρόνος παιδιών, κενά ασφάλισης, χρόνος μαθητείας.

Ο χρόνος της στρατιωτικής θητείας αναγνωρίζεται οποτεδήποτε πλέον για τη συμπλήρωση του αναγκαίου χρόνου ασφάλισης, για τη συμπλήρωση της 35ετίας και για τους πριν το 1983 και με νέα όρια ηλικίας από 19/8/2015 και μετά.

Μετράει για τη συμπλήρωση της 35ετίας το έτος αναγνώρισης και δεν μετράει αναδρομικά πριν τις 19/8/2015 γιατί μέχρι τότε υπήρχε το όριο ηλικίας των 58 για θεμελίωση με εξαγορά στρατού.

Υπολογίζεται στο 20% του συνολικού καταβαλλόμενου μισθού

και με μικρότερο ποσό τα 167,8€ (Η.Α.Ε.) το μήνα για την κύρια σύνταξη.

Σε εφάπαξ πληρωμή γίνεται έκπτωση -15%.

Για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα από 1/1/2011 μέχρι 31/12/2014 γίνεται έκπτωση 30% και επί πλέον έκπτωση 15% με εφάπαξ πληρωμή.

Για όσους θεμελιώνουν με προϋποθέσεις που ισχύουν από 1/1/2015 και μετά, έκπτωση 50% στο συνολικό ποσό και ακόμα 15% με εφάπαξ πληρωμή.

Η έκπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται από το ταμείο μας και για τους πριν το 1983 ασφαλισμένους που είχαν θεμελιωμένο δικαίωμα με 25ετία το 2010.

Πως υπολογίζει το ταμείο (ΤΑΠ-ΟΤΕ) το στρατό

Ο χρόνος της στρατιωτικής θητείας αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.1358/1983, ν.3863/2010 και τις έως σήμερα ρυθμίσεις και εγκυκλίου.

Ο χρόνος του στρατού υπολογίζεται για 30 ημέρες το μήνα, 365 το χρόνο, με αναγωγή στο ποσό ανά ημέρα εξαγοράς **αλλά** ως ημέρες ασφάλισης λογίζονται μέχρι 300 ανά έτος.

Δηλ. εξαγοράζονται 365 ημέρες για ένα έτος στρατού αλλά ως ημέρες ασφάλισης μετράνε 300 για ολόκληρο το έτος (25 η.α./μήνα).

Παράδειγμα με θεμελίωση μέχρι 31/12/ 2010 (χωρίς έκπτωση έως τότε):

Εργαζόμενος στα Ταχυδρομεία (ασφαλισμένος στο ΤΑΠ-ΟΤΕ) με μηνιαίες αποδοχές 2.000€ το μήνα.

2.000€: 30 X 20% = 13,3 X 30 = 399€/μήνα ή 4.788€/χρόνο και με εφάπαξ πληρωμή -15% στο τελικό ποσό = 4.070€ το χρόνο.

Με θεμελίωση μετά την 1/1/ 2011 μέχρι 31/12/ 2014:

2.000€: 30 X 20% = 4.788€ έτος - 30% (-1.426€) = 3.362€/έτος

-15% (-504€) με εφάπαξ πληρωμή = 2.858€/χρόνο.

Με θεμελίωση από 1/1/2015 και μετά

2.000€: 30 X 20% = 399€/μήνα = 4.788€/έτος -50% = 2.394€/έτος και με εφάπαξ πληρωμή επί πλέον -15% (-359€) = 2.035€ τελικό ποσό.

Νέα αυξημένα ποσά εξαγοράς πηλασματικών χρόνων παιδιών, σπουδών, ανεργίας.

Νέα διάταξη

Όπου για την αναγνώριση των πηλασματικών χρόνων ασφάλισης προβλέπεται καταβολή εισφοράς, η αναγνώριση γίνεται με την καταβολή από τον ασφαλισμένο για κάθε μήνα αναγνωριζόμενου πηλασματικού χρόνου ασφάλισης της εισφοράς, στο ποσοστό που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης εξαγοράς.

Η ως άνω εισφορά υπολογίζεται με βάση τις αποδοχές του ασφαλισμένου κατά τον τελευταίο μήνα πλήρους απασχόλησης πριν από την υποβολή της αίτησης εξαγοράς, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του ανάλογου άρθρου του νόμου και, εφόσον έχει διακοπεί η απασχόληση, επί των αποδοχών του τελευταίου μήνα απασχόλησης προσαυξανόμενων κατά την ετήσια μεταβολή μισθών, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.

Εδώ έχουμε πλήρη ανατροπή του καθεστώτος αναγνώρισης για όσους χρόνους εξαγοράζονταν με το Η.Α.Ε. (Ημερομίσθιο Ανειδίκευτου Εργάτη).

Ενώ με το προηγούμενο νομοθετικό πλαίσιο οι πηλασματικοί χρόνοι π.κ., παιδιών, σπουδών, ανεργίας, αναγνωρίζονταν με 168€ το μήνα (Η.Α.Ε. $33,57€ \times 25 \times 20\% = 168€$), τώρα συνδέονται με τις αποδοχές του τελευταίου μήνα και τις εισφορές στο ποσοστό που ισχύει στο φορέα κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης.

Το ποσό εξαγοράς για όσα έτη αναγνωρίζονται με τον τρόπο αυτό στο ταμείο θα υπερδιπλασιαστεί πλέον.

Παράδειγμα:

Με το προηγούμενο καθεστώς, για 2 χρόνια σπουδών ή παιδιών, το κόστος ήταν: $168 \times 24 \text{ μήνες} = 4.032€$ (μετρητοίς -15%) = 3.427.

Με το νέο καθεστώς:

Με μισθό 1.000€ $\times 20\% \times 24 = 4.800€$

Με μισθό π.κ. 1.500€ $\times 20\%$ (εισφορές ΙΚΑ-ΕΦΚΑ) = 300€/μήνα $\times 24 = 7.200€$ (μετρητοίς -15%) = 6.120€.

Αύξηση του κόστους εξαγοράς κατά 56%.

Άρα οι χρόνοι που εξαγοράζονταν με βάση το Η.Α.Ε. εφεξής υπολογίζονται με το 20% επί των τελευταίων αποδοχών.

ΟΙ ΔΩΡΕΑΝ ΧΡΟΝΟΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ

Οι χρόνοι που αναγνωρίζονται χωρίς πληρωμή είναι:

Χρόνος παιδιών που γεννήθηκαν μετά την 1/1/2000 που μετράει μόνο για θεμελίωση, χρόνος αναπηρικής σύνταξης για να συμπληρωθούν οι 4.500 η.α., χρόνος επιδοτούμενης ασθένειας και ανεργίας, χρόνος κύησης και λοχείας.

Για τους ασφαλισμένους πριν το 1983 που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με προϋποθέσεις μέχρι το 2010, είναι προφανές ότι δεν μπορούν να αναγνωρίσουν παρά μόνο τους παλαιούς χρόνους και του χρόνου παιδιών που γεννήθηκαν από 1/1/2000 και μετά.

Είναι προφανές ότι δεν μπορεί να γίνει αναγνώριση νέων πλασματικών χρόνων που ισχύουν από 1/1/2011 και μετά για θεμελιωθεί συνταξιοδοτικό δικαίωμα με προϋποθέσεις που ισχύουν έως το 2010.

Ο χρόνος των παιδιών για μητέρες ανηλίκων

Για ασφαλισμένες μητέρες ανηλίκων γενικά, ο χρόνος των παιδιών δεν υπολογίζεται για τη συμπλήρωση των απαιτούμενων προϋποθέσεων συνταξιοδότησης με τις διατάξεις περί ανηλίκων μητέρων (25ετία ή 5.500 π.α.).

Για τη συμπλήρωση της 25ετίας ή για τα 18 έτη και 4 μήνες με ανήλικο για να θεμελιώσουν δικαίωμα μέχρι 31/12/2012, μπορούν να αναγνωρίσουν τους λοιπούς χρόνους όπως την ανεργία, κενά ασφάλισης, σπουδές, επιδοτούμενη ανεργία και ασθένεια, γονική άδεια άνευ αποδοχών κ.η.π., όπως αναλύονται και σε άλλα κεφάλαια ενημέρωσης.

ΑΝΔΡΕΣ - ΠΑΤΕΡΕΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Οι άνδρες πατέρες ανηλίκων, στο ταμείο μας, όπως κάθε φορά τονίζουμε, **δεν μπορούν γενικά (όπως στο δημόσιο για το 2011 και 2012)** να κάνουν χρήση των διατάξεων όπως ισχύουν για τις μητέρες ανηλίκου παιδιού, **παρά μόνο** στις περιπτώσεις:

1. Ασφαλισμένοι μέχρι 31/12/1982

α) Χήροι πατέρες με ανήλικο (με την διάταξη του ΙΚΑ με 5.500 π.α.).

β) Πατέρες 3 τουλάχιστον παιδιών που είναι χήροι με ανήλικο ή διαζευγμένοι και έχουν την επιμέλεια των ανηλίκων ή ανίκανων παιδιών με δικαστική απόφαση.

2. Ασφαλισμένοι 1/1/1983 – 31/12/1992

Χήροι πατέρες με ανήλικο και 25ετία ή χήροι πατέρες με ανήλικο και 5.500 π.α., ή

Πατέρες 3τεκνοι χήροι με ανήλικο, ή

Πατέρες 3τεκνοι διαζευγμένοι με επιμέλεια των ανηλίκων ή ανίκανων παιδιών με δικαστική απόφαση.

3. Ασφαλισμένοι από 1/1/1993 και μετά

Χήροι πατέρες ανηλίκων με 20ετία ασφαλισμένοι μετά την 1/1/1993.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Συναδέλφισες/οι

Ελπίζουμε να ήύσαμε κάποιες από τις αγωνίες και απορίες σας σχετικά με τα νέα όρια ηλικίας, τις επιπτώσεις στις συντάξεις που θα δίνονται εφεξής αλλά και να φωτίσαμε πολλή ζητήματα του γρίφου του ασφαλιστικού που δεν παύει να είναι μείζον οικονομικό και Κοινωνικό ζήτημα.

Και αυτό το πόνημα που έγινε με πολλή δουλειά από το αρμόδιο τμήμα Ασφαλιστικού της Π.Ο.Σ.Τ., αποτελεί πιστεύουμε ένα χρήσιμο εργαλείο για κάθε συνάδελφο εργαζόμενο στα ΕΛ-ΤΑ τουλάχιστον.

Είναι προφανές και κατανοητό ελπίζουμε, ότι κανένας «**οδηγός**» ασφαλισμένου όσο αναλυτικός και αν είναι ή με τη **συνεχή πληροφόρηση που σας παρέχουμε από την ηλεκτρονική μας δ/ση postnet.gr (ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ)** και τις απαντήσεις που παίρνετε από τον υπεύθυνο του τμήματος, δεν μπορούν να καλύψουν ολόκληρο το φάσμα των απαντήσεων και ερωτημάτων που υπάρχουν για το ασφαλιστικό.

Ούτως ή άλλως αηλιάζει διαρκώς...

Πολύ δε περισσότερο, δεν μπορούμε να υποκαταστήσουμε τις αρμόδιες υπηρεσίες και το ρόλο τους.

Το κάνουμε όσο μπορούμε με τις δυνατότητες και γνώσεις που διαθέτουμε «ως μη ειδικοί» αισθανόμενοι το ρόλο του συνδικάτου στο κρίσιμο αυτό θέμα, γνωρίζοντας όμως την πολύτιμη συνεισφορά μας προς το συνάδελφο εργαζόμενο γιατί μας το εκφράζουν καθημερινά από παντού και έξω από το χώρο μας.

Η σωστή ενημέρωση βοηθάει σε σημαντικό βαθμό τον εργαζόμενο να προσανατολιστεί ανάλογα και να κάνει τις πιο συμφέρουσες για τον ίδιο επιλογές.

Εμείς προσπαθούμε να σας ενημερώνουμε υπεύθυνα, έγκυρα και έγκαιρα, αλλά για τις τελικές σας αποφάσεις η επικοινωνία με τις αρμόδιες υπηρεσίες συντάξεων είναι αναγκαία, πολύ δε περισσότερο από τη στιγμή που πάντα υπάρχουν αναπάντητα ερωτήματα ερμηνευτικά για τη εφαρμογή ορισμένων διατάξεων των τελευταίων νόμων.

Οι εγκύκλιοι που θα εκδοθούν αργότερα θα ξεκαθαρίσουν πολλά θολά σημεία των νόμων, που σημαίνει ότι η διασταύρωση των πληροφοριών με τα ταμεία είναι πάντα απαραίτητη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ Π.Ο.Σ.Τ.

Υπεύθυνος εργασίας – επιμέλεια ύλης
Χρήστος Κόλλιας

